

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav pedagogiky a sociálních studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Eva Sigmundová

**PŘÍPRAVA A ORGANIZACE PŘÍMĚSTSKÉHO TÁBORA
SE ZAMĚŘENÍM NA KREATIVNÍ VÝTVARNOU ČINNOST**

Olomouc 2022

Vedoucí práce: PaedDr. Alena Jůvová, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci na téma Příprava a organizace příměstského tábora se zaměřením na kreativní výtvarnou činnost vypracovala samostatně, pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce a za použití literatury a zdrojů, uvedené v seznamu literatury a použitých zdrojů na konci mé práce.

V Olomouci dne 11. 6. 2022

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala své vedoucí paní doktorce PaedDr. Aleně Jůvové, Ph.D. za velmi cenné rady a připomínky týkající se zpracování této bakalářské práce. Dále děkuji celé své rodině a blízkým za podporu během studia.

Obsah

ÚVOD	5
I. TEORETICKÁ ČÁST	6
1 VOLNÝ ČAS	6
1.1 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
2 PEDAGOGIKA ZÁŽITKU	10
2.1 HRA JAKO PROSTŘEDEK ZÁŽITKOVÉ PEDAGOGIKY	11
3 PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR	12
3.1 ORGANIZACE, MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A TÁBOROVÁ DOKUMENTACE ...	13
3.2 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ	15
3.3 CHARAKTERISTIKA ÚČASTNÍKŮ TÁBORA.....	17
II. PRAKTICKÁ ČÁST	20
4 PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR V JANOVICÍCH:	
DO NEKONEČNA A JEŠTĚ DÁL!	20
4.1 KLÍČOVÉ KOMPETENCE	21
4.2 NÁVRH PROGRAMU TÁBORA.....	22
4.2.1 Program jednotlivých dní	24
5 PRŮZKUMNÉ ŠETŘENÍ	45
5.1 DOTAZNÍKOVÁ ČÁST PRO RODIČE.....	46
5.2 DOTAZNÍKOVÁ ČÁST PRO DĚTI	51
ZÁVĚR	56
SEZNAM LITERATURY	58
SEZNAM PŘÍLOH	61
SEZNAM OBRÁZKŮ	62

ÚVOD

V dnešní době nadměrného používání multimediálních zařízení, nejčastěji mobilních telefonů a počítačů, je potřeba dětem ukázat, že lze volný čas trávit i jinak. Proto je námětem mé bakalářské práce téma opírající se o trávení volného času o prázdninách, a to konkrétně o příměstském táboře.

Už od dětství mě „práce“ s dětmi naplňovala a přinášela mi radost. Ze začátku se jednalo spíš o hlídání dětí známým, později se však ukázalo, že mě tato práce naplňuje víc a víc, a proto jsem začala vypomáhat na volnočasových akcích ve středisku volného času. Jednalo se např. o volnočasové aktivity většího formátu, konkrétně pro město Frýdek – Místek. Dále to byly jednodenní a nárazové akce spojené s výtvarným tvořením nebo pobytové a příměstské tábory. I přestože jsem nakonec vystudovala střední umělecko-průmyslovou školu, k dětem jsem stále tíhla a měla potřebu jim v jejich volnočasových aktivitách napomáhat a být přínosem.

Právě díky své dlouholeté praxi jsem si mohla dovolit oslovit obec, ve které pracuji jako asistent a pedagog volného času, s nabídkou vlastního konceptu příměstského tábora. Vše dobře dopadlo a já, začala spolupracovat s místním spolkem Prvočas. Jakožto hlavní organizátor i hlavní vedoucí v jednom, mám ve svých projektech mnoho volnosti vymýšlet projekty dětem na míru.

Příměstský tábor s názvem „Do nekonečna a ještě dál!“ měl za cíl jediné, uspokojit všechny nadšence a milovníky vesmírného dobrodružství, ale zároveň dětem nenásilnou formou ukázat „celý“ vesmír. Rozvíjet jejich schopnost komunikace, vest je k rozvoji tvořivého myšlení. Tento program byl tedy situován a doprovázen aktivitami, které se o tuto tematiku opírají. Největším překvapením pro děti byla návštěva planetária v Ostravě, cílem této exkurze byl především posilování pozitivních vztahu k jejich okolí.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V části teoretické se zabývám tematikou pedagogiky volného času a volným časem jako takovým. V části druhé popisuji program jednotlivých dní konkrétního příměstského tábora.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Volný čas

„Pedagogika volného času je jedním z pedagogiky. Jedná se tedy o společenskovědní obor, vědu o výchově ve volném čase“ (Hájek, 2011, str. 67). Pedagogika volného času se zabývá neobyčejně významnou součástí života dětí a mládeže, tedy časem, kdy děti nejsou ve škole a mají tedy volbu toho, kde svůj volný čas stráví. Takovýto čas lze trávit různými způsoby, např. sportovními aktivitami či návštěvou zájmového útvaru. Avšak tento volný čas sebou nese i jistá negativa, jako sklony k potulování a případně může vést až ke kriminalitě. Dnešní doba je obzvláště ovlivněna multimediálními technologiemi a masmédií, které v nemalé míře ovlivňují děti. Na pedagogiku volného času klade větší důraz než v minulosti. Předmětem této pedagogické disciplíny je tedy „volný čas“ dětí, mládeže, dospělých a v neposlední řadě také seniorů.

Co je tedy předmětem pedagogiky volného času? Z názvu již vyplývá, že hlavním zájmem této pedagogické disciplíny je „volný čas“. (Průcha, 2015, str. 92)

Když se řekne slovní spojení „volný čas“, každý si představí něco jiného. Některým se jako první vybaví hory, meditace, výlety a čas strávený s rodinou. Jiní si pod tímto pojmem představují sledování televize se sklenkou vína. Důležitým poznatkem je, že by člověk tuto činnost měl dělat rád, bez jakéhokoli donucení, měla by mu přinášet pocit uspokojení a uvolnění. A právě proto, že se jedná o nesmírně cennou a zároveň nutnou součást našeho života, si každý pro tento pojem našel svůj vlastní význam. Je také důležité si uvědomit, že se nejedná pouze o čas, který nám má vyplnit „prázdnotu“ mezi příchodem ze zaměstnání nebo školy, do doby, než jdeme spát. Jedná se tedy o čas, se kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů (Průcha, 2008, str. 274).

„Pod pojem volný čas se tedy běžně zahrnují odpočinek, rekreace, zábava, zájmové činnosti, zajímavé vzdělávání, dobrovolná společensky prospěšná činnost i časové ztráty s těmito činnostmi spojené“ (Pávková, 2008, str. 13).

„Čeho se volný čas tedy netýká již: zmíněného vyučování a činností s ním spojené, sebeobsluhy, základní péče o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny, domácnosti, výchovného zařízení i další uložené vzdělávání a další časové ztráty. Součástí volného času nejsou ani činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče)“ (Pávková, 2008 str. 13).

Volný čas můžeme dále definovat jako časový prostor, který lidem poskytuje svobodnou volbu činnosti. Čas, se kterým může člověk nakládat dle svého uvážení, jedná se většinou o zbytek času, který nám z celého dne zůstane. Jedná se tedy o opak doby nutné práce (Hájek, 2011, str. 66).

Je obecně známo, že děti mají víc volného času než dospělí. V současné době existují ale i děti, které naopak trpí nedostatkem volného času. Jsou přetěžovány různými zájmovými činnostmi v předem určených organizacích a na „svůj“ volný čas jim už nezbyvá moc prostoru (Hájek, 2011, str. 66).

Velký vliv na výchovu dětí má rodina a rodinní příslušníci, ale také škola a učitelé. Nesmíme ale nikdy zapomínat na to, že velmi důležitou součástí je i již zmiňovaný volný čas, kterého mají děti do 15 let poměrně hodně.

Volný čas je tedy dobou, po splnění těchto potřeb a povinností člověka k dispozici sebeurčující a sebe vytvářející. Funkce a možnosti volného času vymezuje H. W. Opaschowski. Jsou to: rekreace (zotavování, uvolnění například na nějakém ozdravném pobytu), kompenzace (odstraňování zklamání a frustrací), výchova a další vzdělávání (učení o svobodě a ve svobodě, sociální učení); kontemplace (hledání smyslu života a jeho duchovní výstavby); komunikace (sociální kontakty a partnerství); participace (angažování se na vývoji společnosti integrace (stabilizace života rodiny a vrůstání do společenských organismů enkulturace (kulturní rozvoj sebe samého, kreativita v umění, sportu v technikách a dalších činnostech) (Hájek, 2011, str. 10).

Jiné členění zaměřené na pedagogické pojetí funkce nalezneme u slovenské autorky E. Kratchvílové. Přesto lze její vymezení funkcí využít i obecně: zdravotně hygienická funkce, seberealizační funkce, formativně výchovná funkce, socializační (společenská) funkce a v neposlední řadě funkce preventivní (Vyhnálková, 2013, str. 13).

V případě, že s dětmi výchovně pracujeme v jejich volném čase, ukazujeme jim tím, jak zároveň mohou svůj volný čas dobře trávit nejen k prospěchu svému, ale i druhých. Kvalitě trávený čas je tedy také cílem výchovy. Výchova k volnému času znamená vedení vychovávaných k jeho správnému využívání. Dítě si musí osvojit dobré volnočasové návyky, naučit se, jak si efektivně naplánovat čas nebo jak správně odpočívat (Vyhnálková, 2013, str. 55).

Termín výchova bývá nejčastěji vysvětlován jako záměrné, cílevědomé, dlouhodobé působení vychovávajícího na vychovávaného v pozitivním slova smyslu (Hájek, 2011, str. 65). Kromě pojmu výchova ve volném čase se v současnosti často používá i pojem výchova mimo vyučování, tato výchova je v nejčastějším chápání vymezována čtyřmi znaky. Jedná se tedy o výchovu mimo povinné vyučování, probíhá převážně ve volném čase, dále probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny a v neposlední řadě je institucionálně zajištěná (Hájek, 2011, str. 67).

1.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Podle ustanovení školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání) jsou do školských zařízení pro zájmové vzdělávání (vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání) zahrnuta střediska volného času (dříve označována jako domy dětí a mládeže), školní družiny a školní kluby. Tato zařízení nalezneme v rejstříku škol a školských zařízení, vytvářejí si vlastní školský vzdělávací program neboli ŠVP (Hájek, 2011, str. 142).

Střediska volného času dále jen SVC jsou zpravidla právní subjekty a realizují obvykle všechny formy zájmového vzdělávání. SVC poskytují metodickou, odbornou, popřípadě materiální pomoc účastníkům zájmového vzdělávání, případně školám a školským zařízením (MŠMT, 2022). Na základě tohoto zařazení vyplývá nárok na státní příspěvek na činnost (Pávková, 2008, str. 121). Účastníci na aktivitě v tomto zařízení mohou být děti, žáci, studenti, pedagogové, senioři nebo celé rodiny.

SVČ nabízejí široký sortiment zájmově vzdělávacích aktivit. Mezi ty stěžejní patří akce pravidelné (scházejí se tedy pravidelně) z pravidla se jedná o zájmový útvar, rozuměj kroužek, klub nebo oddíl. V dnešní době existuje nepřehledné množství kroužků, ať už se jedná o zaměření sportovní, kreativní, vzdělávací nebo rukodělně. Podmínkou návštěvy těchto zájmových útvarů je odevzdání závazné přihlášky.

Mezi další důležitou nabídku zájmového vzdělávání v SVČ patří takzvané příležitostné činnosti neboli akce. I přes možnou pravidelnost není tato činnost zařazena mezi aktivity průběžné (Pávková 2008, str. 123). Do těchto aktivit se řadí např. soutěže, turnaje, výlety, zájezdy nebo exkurze.

Nejen v letních měsících zajišťují SVČ také táborem činnost. Příměstské tábory se mohou odehrávat v budově SVČ, u pobytových táborů toto z pravidla není možné

SVČ mohou poskytovat také odbornou činnost jiným subjektům nejčastěji těm, kteří se zabývají rozvojem dětí a mládeže v resortu školství. Mohou poskytovat různá školení, přednášky, kurzy, předváděcí akce apod. Pomoc mohou poskytovat i v podobě metodických materiálů, projektů apod. (Hájek, 2011, str. 143).

Mezi další činnosti SVČ patří: Organizace soutěží a přehlídek vyhlášených nebo spoluvyhlášených MŠMT ČR. Otevřené spontánní akce a v neposlední řadě pracují s individuálními účastníky vedoucí k rozvoji nadání (Hájek, 2011, str. 143).

Střediska zpravidla vykonávají činnost po celý školní rok, a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022).

Školní družiny tato výchovná zařízení jsou základní formou výchovy mimo vyučování a péče o děti zaměstnaných rodičů v průběhu školního roku a podle potřeby i o prázdninách (Pávková 2008, str. 112). ŠD z pravidla existují pod záštitou základních škol, setkáváme se však i s variantou, kdy ŠD působí samostatně a může jí tedy navštěvovat škol více. Družiny jsou určeny převážně žákům prvního stupně. Samozřejmě je možné do ŠD zařadit i dítě stupně druhého, musí být jeho důvod, ale řádně obhájen. Na jednoho pedagogického pracovníka může být maximální počet žáku 30. Žáci jsou zde přihlášení z pravidla k pravidelné docházce (Hájek, 2011, str. 144).

Ředitel jmenuje vedoucí vychovatelku a vydává vnitřní řád, který vychází z místních podmínek, tento řád by měl obsahovat: Provozní dobu, podmínky docházky, podmínky a dobu odchodu či vyzvedávání žáků, zajištění bezpečnosti a ochrany žáků, podmínky spojování oddělení, ustanovení o platbách zákonných zástupců za ŠD a mnoho dalších (Pávková, 2008, str. 116).

ŠD poskytuje zájmové vzdělávání formou jak pravidelnou, tak příležitostnou.

Základní formy ŠD tedy jsou. Již zmíněná činnost pravidelná, jedná se tedy o každodenní pedagogickou práci v oddělení. Činnost příležitostné aktivity, zde se jedná o akce jdoucí nad rámec jednoho oddělení kupříkladu sportovní dny, slavnosti, besídky, karnevaly apod.

Je zapotřebí také zmínit spontánní neboli neorganizované hry, které si děti mohou samy zahrát ve volných chvílích, nejčastěji v ranní družině před vyučováním.

Družina svým účastníkům umožňuje i odpočinkové činnosti, které mají odstranit únavu a plní také psychohygienické poslání. Žáci mohou k relaxaci využívat např. koberec nebo podložky. Nesmíme však zapomínat, že tuto funkci mohou plnit i klidové hry nebo poslechové činnosti. (Hájek, 2011, str.144)

Základní formou činnosti školní družiny je hra, která přináší kladné emoce a zážitky. (Hájek, 2011, str.147)

Školní kluby – dále jen ŠK jsou převážně určeny žákům druhého stupně základní školy a žákům víceletých gymnázií, musí však splňovat podmínku odpovídající nejvýše devátému ročníku ZŠ. Je však ale možné, nejčastěji z provozních důvodů, zařadit do ŠK děti prvního stupně.

Základem činnosti ŠK jsou zájmové aktivity organizované formou různých kroužků, příležitostných akcí a aktivit, i průběžnou nabídkou spontánních činností (Hájek, 2011, str.147).

I přestože se řídí podobným vnitřním řádem jako školní družina, je zde pro účastníky pravidelná účast nezávazná. Kluby jsou pro žáky otevřeny každý den školního vyučování.

V obcích, ve kterých nejsou střediska volného času, mohou ŠK přebírat jejich funkci. (Hájek, 2011, str.147)

2 Pedagogika zážitku

Zážitková pedagogika v Česku se vyvíjela samostatně, specificky a ve zvláštní době za zvláštních okolností. Avšak všechny tyto negativní okolnosti dali za vznik velmi účinnému konceptu, který se dá považovat za originální český příspěvek do věcí výchovy. Tento koncept vychází z českých kořenů a navazuje na tradice. (Hanuš 2009, str. 11)

Česká zážitková pedagogika zdůrazňuje především slova prožitek, zážitek, zkušenost; ty jsou vyvolávány v procesu dramaturgie, tedy cíleně plánovaných a utvářených situacích, kde se nejčastěji jako prostředek používají různé podoby fenoménu hry (Hanuš, 2009, str. 11–12).

2.1 Hra jako prostředek zážitkové pedagogiky

Definice hry: Hra je forma činností, která se liší od práce i od učení. Člověk se hrou zabývá po celý život, avšak v předškolním věku má specifické postavení – je vůdčím typem činnosti (Průcha 2008, str. 75).

Jak uvádí Průcha, má hra řadu aspektů. A to poznávací, procvičovací, emocionální, pohybovou, motivační, tvořivost, fantazijní, sociální, rekreační, diagnostickou a terapeutickou. (Průcha, 2008, str. 75)

Hra je pro děti nejpřirozenější činností, může zahrnovat jak činnosti jednotlivce, dvojice tak i malých nebo velkých skupin. Jedná se o činnost, během níž se ve vymezeném čase a prostoru dítě pouští do řešení úkolu všestranně a cílevědomě usměřuje svůj vývoj a celou dětskou osobnost. (Kalábová, 2020 str. 9) Při hraní specifitějších her jsou zapotřebí i některé specifické pomůcky (hračky, sportovní náčiní – míče, švihadla, lana...)

Jakožto jedna ze základních lidských činností i hra dává dětem možnost rozvíjet schopnosti a dovednosti, nevšedním způsobem využít jejich volný čas, zažít nejen legraci, ale i dobrodružství (Kalábová, 2020 str. 9). U dítěte je tedy smyslem činnost motivovaná především prožitky. Je provázená pocitem napětí a radosti, přináší tedy pozitivní důsledky pro relaxaci, rekreaci a duševní zdraví. (Hartl, 2000, str 193)

Hra je skutečně svět sám pro sebe, ale i pro nás. Do tohoto světa vcházíme právě proto, abychom se stali někým jiným. Ve hře pookřejete, což dalo vzniknout

názoru, že ve hře dochází k obnovení sil, obrazně řečeno způsob aktivního odpočinku. Dobrá hra člověka uspokojuje a může být považována za prostředek očisty a znovuočistění. Může také napomáhat k uvolnění silné emoce nebo náročné situace. Dále může být vhodným pomocníkem při řešení vnitřních konfliktů lidí (Neuman, 1998, str. 17).

Dělení her: seznamovací, zahřívací a kontaktní, hrátky a zábavné soutěžení, hry na důvěru, iniciativní a týmové hry, hry na rozvoj komunikace a spolupráce, hry a cvičení v přírodě, ekohry, závěrečné hry a rituály a v neposlední řadě hry pro reflexi a závěrečné hodnocení (Neuman, 1998, str. 22)

3 Příměstský tábor

V dnešní době existuje nespočetné množství táborů, mezi ty nejznámější patří „klasický“ pobytový tábor neboli stálý, děti zůstávají po celou dobu na jednom místě. Ať už v jedné budově, chatkách nebo ve stanech (s podsadou). Dále známe tábory putovní, kde účastníci putují po určité trase a nemají k dispozici stejnou základnu k přespaní... typické jsou tábory vodácké nebo cyklistické. Méně známe tábory jsou tzv. tábory hvězdicové, jedná se typ, kde účastníci absolvují nekolikadenní výlety do okolí od základny.

Tábory se dále dělí na běžné, integrované a ozdravné. Běžný tábor navštěvují děti a mládež z všední společnosti. Integrovaný tábor (integrace neboli začlenění), je určen i pro děti či mládež z rizikových skupin, s různým zdravotním znevýhodněním nebo třeba pro děti z dětských domovů. Na tomto táboře by mělo být alespoň 20 % účastníků z takto znevýhodněné populace. Ozdravné tábory jsou určeny pouze pro zdravotně znevýhodněné děti či mládež. Tyto tábory mohou být specializované na tělesné či zdravotní postižení, mentální nebo také na problémy s dýcháním (Burda, 2008, str. 41–42).

V neposlední řadě existují také tábory příměstské, kde účastníci tráví na táboře z pravidla pět pracovních dní bez noclehu. Tábory jsou většinou tematicky zaměřené, ať už se jedná o tábor výtvarný, sportovní nebo všeobecný. Například Stroj času, Indiáni, Zootropolis apod.

Příměstský tábor je zotavovací akcí, jejímž účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získání specifických znalostí nebo dovedností. PT je vymezen Zákonem č. 258/2000 se zde 14. 7. 2000 o ochraně veřejného zdraví průběžně doplňován dalšími vyhláškami (Špiříková, Kačer, 2007, str. 4).

Jedná se o nabídku tábora pro rodiče, kteří chtějí rozumně vyplnit volný čas dětí v době letních (jarních) prázdnin, a sami toho nejsou z důvodu pracovních povinností schopni docílit. Tento typ tábora je převážně vhodný pro děti, které nechtějí, nemohou nebo nezvládnou „klasický spací“, tj. pobytový tábor. Příměstský tábor se od klasického dětského tábora liší především tím, že probíhá většinou v místě bydliště dětí. Jedná se o tábor v předem stanoveném časovém úseku a převážně se jedná o pět pracovních dní v týdnu.

Organizátorem příměstských táborů bývají z pravidla a nejčastěji střediska volného času, domy dětí a mládeže, sportovní a tělovýchovné oddíly, školní kluby, školní družiny, samotné školy, spolky a občanská sdružení. Příměstský tábor může být také „soustředění“ po celoročním navštěvování, např. tanečního kroužku.

Stručné schéma příměstského tábora: Dítě v doprovodu zákonného zástupce nebo dítě samotné, dorazí na předem stanovené místo (klubovna, tělocvična) v předem stanoveném čase. Po příchodu všech dětí začíná samotný program. Samotný program se taktéž koná na předem stanoveném místě a končí v určitý čas, v němž si mohou zákonní zástupci vyzvedávat své děti. Takto se dny opakují po čas celého týdne.

3.1 Organizace, materiální zabezpečení a táborová dokumentace

Organizace tábora, v našem případě tábor příměstský, by měla být realizována v souladu s právními předpisy a vyhláškami. Většina letních táborů se musí řídit vyhláškou č. 106/2001 sb., jedná se o vyhlášku O hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti ve znění předešlých předpisů vyhlášky č. 148/2004.

Do materiálního zabezpečení patří všemožný materiál, nástroje a přístroje, které na akci/tábor budeme potřebovat. Nad těmito věcmi se musíme nejdříve zamyslet, aby nám později nic nechybělo. Některé věci již můžeme mít z celoroční činnosti, ale ostatní si musíme buď koupit nebo vypůjčit. Všechny tyto výdaje potom musíme zařadit do rozpočtu. (Špiříková, Kačer, 2007, str. 11)

Mezi táborovou dokumentací, kterou musí řešit hlavní vedoucí řadíme: závaznou přihlášku účastníku (s podpisem zákonných zástupců), jmenný seznam všech účastníku (včetně týmu), doklady o kvalifikaci pracovníků, doklady o proškolení pracovníku BOZP a PO, rámcový plán, program tábora, táborový řád a režim dne.

Nedílnou součástí jsou i táborové dokumentace pro zdravotníka, do kterých řadíme: posudek o zdravotní způsobilosti dítěte (při příměstském táboru není nutný), písemné prohlášení zákonného zástupce dítěte (viz příloha č. 4) kartička zdravotní pojišťovny, doklady o zdravotní způsobilosti pracovníku, zdravotní průkaz kuchaře, jídelníček a zdravotnický deník (Burda, 2008, str. 101–102).

Velmi důležitým prvkem přípravy tábora je sestavení rozpočtu. Základem všeho je stravování. Je potřeba pamatovat na to, že můžete mít sice báječný program, ale pokud strava nebude chutná a vydatná, celkový dojem z tábora bude nevalný (Burda, 2008, str. 34).

První položkou financování je strava. Druhou položkou je doprava a veškeré náklady spojené s ní. Za třetí významnou položku považujeme mzdové náklady a jiné ohodnocení personálu. Největší položkou, kterou nesmíme opomíjet jsou náklady spojené s programem (výtvarný materiál, barvy, papíry, lepidla apod.), vybavení lékárničky, vstup do muzeí a různých vzdělávacích center.

Zotavovací akce by neměla být pouhou bezstarostnou rekreací, ale měla by se podílet zejména na rozvoji jak tělesných, tak i duševních schopností a mělo by odpovídat hygienickým normám a potřebnému množství (Hanuš, 2009, str. 165). Na tvorbě jídelníčku se podílí hlavní vedoucí, zdravotník a v neposlední řadě kuchař.

Zásadní prvky správné stravy jsou vyjádřeny v pěti základních požadavcích. Jsou to: energetická vydatnost, výživná hodnota, dostatečnost, pestrost a zdroj vitamínů (Burda, 2008, str. 72)

Hlavní zásady při tvorbě jídelníčku jsou: střídat jídla masitá a bezmasá, dbát na pestrost a skladbu potravin, zajistit dostatek bílkovin, nerostných látek a vitamínu, zařadit do jídelníčku jednou denně ovoce nebo zeleninu, zařadit do jídelníčku denně mléko nebo mléčné výrobky, snížit spotřebu tuků, zajistit dostatek tekutin po celý den a nezařazovat zakázané potraviny stanovené hygienickou vyhláškou (tepelně neopracované masové výrobky, majonéza apod.) (Burda,2008, str. 72)

Důležité je také důkladné rozvržení stravy. V případě příměstského tábora se jedná pouze o tři jídla, nejlépe v následujícím časovém harmonogramu, viz tabulka 2:

Tabulka 2: Doporučený rozvrh stravování na příměstském táboře

Čas	Jídlo
10:00 – 10:30	svačina (přesnídávka)
12:00 - 12:30	oběd
15:15 - 15:30	svačina

3.2 Personální zajištění

Do této skupiny patří lidé, kteří zajišťují chod zotavovací akce a jsou pro ni nezbytní. Při organizaci tábora je důležité sestavit funkční tým. Do této skupiny patří hlavní vedoucí, oddílový vedoucí, praktikant, hospodář, kuchař a zdravotník.

Hlavní vedoucí (HV)

„Hlavní vedoucí tábora odpovídá a může za všechno a navíc pracuje 25 hodin denně i přes oběd“ (Bohumír Bezchleba, 2012, s. 5)

Tento výstižný citát napovídá, jak můžeme definovat hlavního vedoucího na táboře a za co zodpovídá. Hlavní vedoucí je osoba, která nese plnou zodpovědnost za celý chod tábora a musí splňovat určité požadavky. Musí to být osoba starší 18 let, která by měla mít zkušenosti v oblasti práce s dětmi, (doporučený věk je ovšem okolo 21 let). Musí být náležitě proškolen a znát právní předpisy (Burda, 2008, str. 15). HV řídí práci všech pracovníků na táboře a rodičům zodpovídá za

děti a za celkové dění na táboře. Dále nese hlavní zodpovědnost za spokojenost dětí, což v podstatě znamená, že by měl být součástí táborových aktivit a aktivně se zapojovat nejen do programu, ale také do celkového táborového denního režimu a v neposlední řadě by měl vědět o všem co se na táboře děje. Také zodpovídá za veškeré vybavení a materiál. A v neposlední řadě rozděluje děti do oddílů a přiděluje jim oddílového vedoucího.

Před začátkem tábora musí hlavní vedoucí (případně pověřená osoba) řádně proškolit všechny pracovníky o bezpečnosti a hygieně při práci a při práci s dětmi a mládeží (Kutý, 2002, str 106). Také dohlíží na zásobování v kuchyni.

U hlavního vedoucího jsou také uloženy veškeré dokumenty související s táborem. Ať už se jedná o přihlášky nebo kartičky zdravotní pojišťovny. Důležitým úkolem hlavního vedoucího je v neposlední řadě vedení celého výchovného procesu. A „vrba“ pro všechny děti, případně vedoucí. Pokud má HV na táboře praktikanty, musí vždy myslet na to, že se jedná o nezletilého člena týmu.

Oddílový vedoucí (OV)

Je podřízený pracovník hlavního vedoucího. Musí to být osoba starší 18 let a musí být způsobilý k této práci. Po celou dobu tábora zodpovídá za celý svěřený tým. Musí být seznámen se všemi předpisy vztahujícími se k výkonu funkce a měl by mít alespoň drobné základy první pomoci, nebo by si je měl před samotným táborem zopakovat.

Důležitou součástí je, aby měl připravenou dostatečnou zásobu her, aktivit a činností jak do přírody, klubovny nebo lesa. Dále zodpovídá za seznamovací hry, tedy za seznámení členu v týmu (způsob oslovení a dále je seznámit s jejich právy i povinnostmi). Základní povinností oddílového vedoucího je zabezpečit svěřeným dětem poutavý program (se souhlasem hlavního vedoucího). Svým osobitým příkladem je pro děti vzorem a aktivně se zúčastňuje programu. Měl by však vždy myslet na věk svěřených dětí (Burda, 2008, str. 16).

Praktikant/instruktor

Praktikant je z pravidla středoškolský žák ve věku od 15–18 let. Nemá plnou právní odpovědnost (nemůže být tedy sám oddílovým vedoucím). Musí dodržovat pokyny hlavního vedoucího, případně jeho zástupce nebo oddílového vedoucího. Jeho hlavním úkolem je doprovázet oddíl, dodržuje tedy vše, co ostatní, denní režim, budíček, večerku apod. Nesmí opustit tábor bez vědomí hlavního vedoucího, případně oddílového vedoucího. Sám nesmí bez oddílového vedoucího vést oddíl sám. Nesmí jít sám s dětmi na výpravu či výlet. Nesmí se s dětmi sám koupat a opouštět tábor bez vědomí hlavního vedoucího, případně oddílového vedoucího (Burda, 2008, str. 18).

Zdravotník

V rámci realizačního týmu zotavovací akce by mělo být přiměřené množství zdravotníků, kteří jsou dostatečně proškoleni a kteří jsou schopní odborně poskytnout první pomoc (Hanuš, 2009, str. 149). Tyto osoby musí splňovat zásadní podmínku víc než 18 let věku. Zdravotníkem na zotavovací akci se může stát lékař, všeobecná nebo dětská sestra, student lékařské fakulty, ale ten musí splnit podmínku ukončeného třetího ročníku. Zdravotník může být i ten, kdo absolvoval kurz první pomoci, nejlépe akreditovaný spolkem Českého červeného kříže. Jeden zdravotník může mít nestarosti maximálně 80 dětí. (Burda, 2008, str. 21). Dále se podílí na sestavování jídelníčku a ze zdravotního hlediska se také podílí na tvorbě programu (Burda, 2008, str. 21).

3.3 Charakteristika účastníků tábora

Tábora se účastní děti různých věkových kategorií, které zde budeme charakterizovat. Jde především o děti mladšího, popř. středního školního věku, které touží po vytržení ze všedních (prázdninových) dní... Na táborech většinou očekávají dobrodružství, navazování nových přátelství, zábavu a soutěžení. Mohou to ovšem být ale i děti, které jejich zákonní zástupci potřebují v toto období pohlídat.

Langmeier ve své publikaci definuje mladší školní věk zpravidla ve věku od 6 do 7 let, (v tomto období dítě nastupuje do školy) a uzavírá jej 11. až 12. rokem života (Lengmeier, 2000, str. 115). Hájek jej definoval v podobném rozmezí, avšak do 6 do 10 let (Hájek, 2004, str. 16). Z dostupné literatury je tedy patrné, že se jedná o děti navštěvující první stupeň základního vzdělávání ve škole.

Děti v tomto období věku jsou velmi hravé a stále mají rády pohádky. Fantazie může být velmi živá a někdy se objevuje vymyšlení mylně považované za záměrné lhaní. Jejich soustředění na jednu věc nebo činnost trvá zhruba 10 až 20 minut. Únava se dostavuje mnohem rychleji než u starších dětí. Jak už napovídá samotný název kapitoly, na počátku této fáze děti nastupují do školy a z tohoto titulu se jim říká žáci. Děti (žáci) si tedy musí postupně zvykat na odpovědnost a povinnosti spojené se školou, v některých případech mohou nové výzvy a přibývajících nároky vyvolávat u žáků rozkolísanost, případně zranitelnost jejich osobnosti. Jejich hrubá i jemná motorika se stále společně s řečí vyvíjí a zlepšuje.

Další skupinou je střední školní věk, která se vyznačuje přibližně od 11 do 13 let věku, Lengmeier jí však vymezuje až do 15 let. Za typický „příznak“ tohoto období považujeme nástup puberty, toto období se tedy označuje také jako pubescence nebo prepuberta. Začínají se objevovat první známky pohlavního dospívání a dívek začíná první cyklus menzes, který je zatím nepravidelný (Lengmeier 2000, str. 138). V tomto období věku se u dětí postupně rozvíjí logické a abstraktní myšlení a jejich pozornost a soustředěnost se prodlužuje. Stále se opírají o svou fantazii, která je stále jejich denní náplní, nejedná se však již o pohádkové příběhy načež o příběhy spjaté s (fantasy) hrdiny.

Výrazně se zde uplatňují vlivy dětských skupin, tzv. party, do kterých žáci patří. Tyto party mohou mít pozitivní, avšak i negativní dopad na jejich členy. V některých případech jsou pravidla skupin v rozporu s rodinnými zásadami a pravidly, a proto se vliv rodiny pomalu vytrácí a žák se od svých rodičů více odpoutává (Hájek, 2004, str. 18).

Rychlý růst narušuje koordinaci těla. Žák potřebuje a má velký zájem o sportovní a pohybové aktivity, vyžadující obratnost, vytrvalost a sílu. Za další vhodné aktivity jsou považovány hry na rozvoj paměti a logického myšlení.

V návaznosti na přechodí věkové rozhraní nastává starší školní věk, kdy přibližná věková kategorie se pohybuje od 14 do 16 let. Je jasné, že některé jevy nadále přetrvávají. Jak již bylo zmíněno toto období je velmi ovlivněno pohlavním zráním a hormonálními změnami v těle. Je doprovázeno bouřlivým rozvojem citů a vytvářením vlastních postojů a názorů. Dochází k dosažení pohlavní zralosti (Hájek, 2004, str. 18).

Další odlišností tohoto období bývá řeč, žáci používají vlastní slang a slova, kterým rozumí jen jejich věková skupina. Žáci se osamostatňují a často se zde setkáváme s touhou napodobovat se dospělým, kdy se nejjednodušším způsobem jeví hrubé chování a vyjadřování za pomoci sprostých slov. Dalšími typickými znaky tohoto období bývají problémy s nejistotou sám/a v sebe a pochybnosti o vlastní osobě. (Hájek, 2004, str. 18) V tomto případě se však můžeme v některých případech setkat s variantou, kdy na sebe žák strhává pozornost, chová se hlučně a přehnaně sebevědomě, aby své slabiny před ostatními skryl.

Vhodné aktivity jsou pro rozvoj myšlení, logiky a vědomostí. Chlapci zažívají díky hormonálním změnám rozvoj fyzických sil a ochotnost toho využít. Mají však z důvodu rychlého růstu problém s koordinací končetin. Při hrách jsou ale většinou k neunavení.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 Příměstský tábor v Janovicích: DO NEKONEČNA A JEŠTĚ DÁL!

Cílem tohoto tábora je seznámit děti s různými výtvarnými technikami se kterými se je škole jen tak nesetkají. A zároveň seznámit je s tematikou nekonečného vesmíru, který nabízí nekonečná zákoutí tajemství.

Když se řekne janovický příměstský tábor, většina občanů si hned vybaví mé jméno... Neboť celá tato myšlenka se vlastně zrodila v mé hlavě. Bylo to začátkem roku 2018, kdy jsem obci, ve které pracuji jako asistent, vedoucí zájmových kroužku a mnoho dalšího, nabídla další spolupráci. O co šlo? Navrhla jsem jim „hlídání svých“ dětí i o hlavních prázdninách. Zastupitelé obce i rodiče byli nadšeni a vše bohudíky klaplo na první dobrou. Letos, tedy v roce 2022, se pomalu připravuji na svůj šestý příměstský tábor v této obci. (V roce 2019 byly příměstské tábory dva).

Příměstský tábor Do nekonečna a ještě dál! se konal v prostorách Základní a Mateřské školy v Janovicích, Janovice 410 a to v termínu od 9. srpna – 13. srpna 2021

Hlavním cílem tohoto příměstského tábora je nahlédnutí do záhad tajuplného vesmíru. Vesmír jako takový bohužel navštívit nemůžeme, ale naše celodenní návštěva Planetária v Ostravě nám napoví, jak by to mohlo ve skutečném vesmíru vypadat. Vzhledem k tomu, že náš tábor je zaměřen na výtvarné tvoření, tak i tento cíl je naší nedílnou součástí. Děti získají povědomí o nových výtvarných technikách a seznámí se s netradičními materiály.

Mezi mé další neméně důležité cíle řadíme také naplnění praktických zkušeností, rozvíjení smyslového vnímání a navazování přátelství. Účelové trávení volného času, tedy i pohybu, ale i relaxace. V neposlední řadě rozvíjení individuálních schopností a dovedností, které dokážou využít i ve svém životě.

4.1 Klíčové kompetence

Realizace výchovně vzdělávacích cílů vede k naplnění nadcházejících klíčových kompetencí, jedná se tedy o kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, činnostní a pracovní, kompetence k naplnění volného času.

Tudíž se účastník naučí znalosti a dovednosti v zaměření jednotlivých táborů, dokáže být za sebe sám zodpovědný, trpělivý i vytrvalý. V návaznosti na hry hraje fair play, dokáže spolupracovat s ostatními, tedy zvládá práci ve skupině i týmu. Je schopen samostatně a tvořivě přemýšlet a pracovat, umí řešit problémy a překonávat překážky. A v neposlední řadě se naučí smysluplně naplňovat (svůj) volný čas (ŠVP, SVČ Vratimov, 2014, str. 16)

4.2 Návrh programu tábora

Nedílnou součástí každého tábora, jak už pobytového, tak příměstského, je předem stanovený režim dne. Jedná se tedy o časový harmonogram celkového táborového dne, viz tabulka 4. Některé dny se mohou výrazně lišit, neboť velkou roli hraje výlet, který může „nabourat“ veškerý časový harmonogram. Jak už to s dětmi bývá, tyto časy jsou nejen kvůli výletům většinou orientační. Rozložení navrženého týdenního programu tábora je znázorněno v tabulce 5.

Tabulka 4: Režim dne

8:00–8:30	Táborová dokumentace, příchod účastníku, klidové hry, omalovánky
8:30–10:00	Dopolední program I. část
10:00–10:30	Dopolední svačina
10:30–12:00	Dopolední program II. část
12:00–12:30	Oběd
12:30–13:15	Odpočinkové činnosti, „odpolední klid“
13:15–15:15	Odpolední program
15:15–15:30	Odpolední svačina
15:30–16:00	„Volná zábava“, ukončení táborového dne – odchod dětí

Tabulka 5: Návrh programu tábora

PO	Dopolední blok	- Příchod dětí, administrativa, testování, poučení o BOZP, hygieně dětí apod., projití táborového řádu. - Seznamovací hry, představení táborového tématu. - Výtvarná činnost – malba, výroba plakátu, pokřiky, týmové názvy.
	Odpolední blok	- Výroba táborových triček pomocí gumičkování a Sava. - Zpětná vazba, postupný odchod domů.
ÚT	Dopolední blok	- Příchod dětí, příprava svačin. - Celodenní výlet – Lesopark Dobruška.
	Odpolední blok	Zpětná vazba, postupný odchod domů.
ST	Dopolední blok	- Příchod dětí, příprava svačin. - Celodenní výlet – Planetárium Ostrava.
	Odpolední blok	Zpětná vazba, postupný odchod domů.
ČT	Dopolední blok	Příchod dětí, příprava svačin, běhací hry
	Odpolední blok	- Výtvarná činnost – planety - Postupný odchod domů a následný příchod zpět v 18:45, večerní hry, pozorování perseid. - Příprava na nocování a nocování ...
PÁ	Dopolední blok	- Budiček, snídaně, příchod dětí, které nenocovaly, ranní procházka po mokřím hřišti - Vesmírná olympiáda.
	Odpolední blok	- Výtvarná činnost – FIMO. - Hledání pokladu, vyhodnocení tábora a postupný odchod domů. - Zpětná vazba, postupný odchod domů.

4.2.1 Program jednotlivých dní

Pondělí

Náš táborový den začíná okolo 7:45 hod. v budově janovické školy. Děti se svými zákonnými zástupci odevzdají předem vyplněnou přihlášku, čestné prohlášení (hlavně z důvodu Covid-19) a kartičku zdravotní pojišťovny. Po odevzdání dokumentace přichází na řadu testování právě na již zmiňovaný Covid-19 (v tomto roce by děti bez negativního testu nemohly být na tábor přijaty).

Máme vše hotovo. Konečně nám začíná oficiální tábor. S dětmi, které mezitím trávily čas s instruktorkami, konečně odcházíme na „školní“ hřiště, kde nás čekají další důležité informace v podobě BOZP, PO, seznámení se s provozním řádem tábora a v neposlední řadě se samotným táborovým tématem...

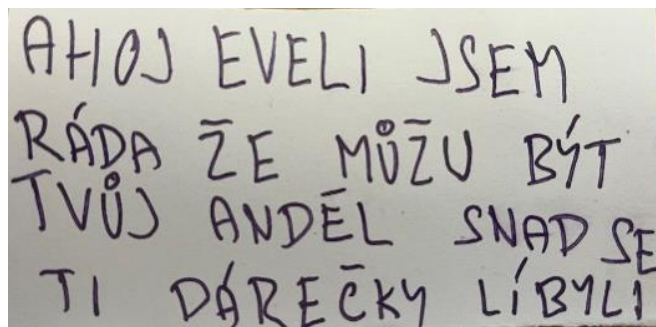
Ale ještě před samotným zahájením seznamovacích her zde máme představení hry/ příběhu, který nás bude provázet celým týdnem. Protože každý rok, každý tábor a každou příležitost, kdy je možné „hrát hru“ na Dobrého anděla vítáme všichni s otevřenou náručí.

„Dobry anděl“

Čas hry i s přípravou je přibližně deset minut a jedná se o celotáborovou aktivitu. Budeme potřebovat lístečky se jmény táborových účastníků, včetně vedoucích. Cílem hry je děti naučit zvládat navazování nových kamarádských vztahů a vzájemné tolerance. Předpokladem této hry je také to, že děti budou konat dobro i ve skutečném životě.

Pravidla hry: Každé dítě si z předem připraveného klobouku vytáhne jeden lísteček se jménem. Důležité je, aby si děti nevylosovaly své jméno, v tuto chvíli se musí lísteček vrátit zpět a losuje se znovu. Po přečtení jména se dítě stává dobrým andělem právě toho, koho má na lístečku. Dobry anděl činí dobro, tedy např. připraví svému svěřenci příbor k obědu, nakreslí mu obrázek, daruje mu drobný dárek nebo něco podobného. Důležité je postupovat velice opatrně a hlavně nenápadně. Je také možné požádat o pomoc i své kamarády, a tak dotyčného zmást.

Hru je dobré hrát až do úplného táborového konce, kdy přichází celkové vyhodnocení, a tím pádem i odhalení andělů. Každý anděl se postaví za svého svěřence, a tak pořád dokola, až se uzavře pomyslný kruh a všichni andílci jsou odhaleni. V našem kolektivu vždy hodnotíme nejlepšího andílka, tedy toho, kdo na první pohled konal nejvíce dobra, kde rozhodujeme všichni společně. Hra je k nahlédnutí na Hranostaj.cz (naše verze je po letech již upravena)



Obr. 1 - Osobní vzkaz

Vzhledem k faktu, že velkou část „táborových dětí“ tvoří žáci jedné školy, seznamovací hry jsme pojali víceméně na uvolnění atmosféry a navazování bližších vztahů.

„Hadi“

Čas hry odhadujeme přibližně na dvacet minut. Materiály a pomůcky žádné nepotřebujeme. Tuto hru hrajeme na hřišti nebo v tělocvičně. Cílem hry je naučit děti, že budou umět společně komunikovat a následně komunikovat bez používání slov. Dále pak vzájemná spolupráce ve skupině (většinou se zde ukáže „lídr“ skupiny)

Pravidla hry: Děti jsou různě rozmístěny po tělocvičně a jejich cílem je pomocí drobných náznaků vytvořit hada za těchto podmínek: Had musí být seřazen od nejsvětějších vlasů po nejtmavší. Had musí být seřazen podle výšky. Had musí být seřazen od nejmladšího po nejstaršího táborového člena – bez mluvení. Had musí být seřazen podle abecedy – bez mluvení.

„Písmenka“

Čas hry odhaduji na dvacet minut. Budeme potřebovat papírové lístečky s písmenky, případně stopky. Místo na hraní vybereme buď louku nebo fotbalové hřiště. Cílem je poskládat co nejvíce jmen dětí na táboře.

Pravidla hry: Na fotbalovém hřišti jsou rozházená písmenka. Úkolem dětí je sesbírat co nejvíce písmenek (nejlépe za určitý čas) a následně poskládat co nejvíce jmen. Ideální jsou jména dětí na daném táboře. Po uplynutí stanoveného času vítězí ten, kdo má jmen nejvíce.



Obr. 2, 3 - Hra písmenka

Průběh dne

10:00 – 10:30 - Svačina a relaxace

10:30 – 10:00 - Rozdělení do družstev

Děti se postavily do řady podle věku, jako ve hře „Hadi“, a slečny instruktorky si náhodným výběrem vytvořily svůj tým: Planeta Leu, jak se jeden z týmu jmenoval, měl 14 členů z toho 11 dívek a 3 chlapce. Jejich instruktorkou byla slečna Niki a oddílovou vedoucí Evelína (já).

Marsmallows z Mléčné dráhy byl druhý tým tohoto klání. Tento tým měl 9 dívek a 5 chlapců. Instruktorkou byla slečna Kiki a oddílovou vedoucí Veronika. Po představení názvu (děti si své názvy vymýšlely samy), přišla na řadu „vlajka“. Kreativní činnost, na kterou se vždy všichni moc těší. K dispozici byly dětem papíry velikosti A2, fixy, pastelky.

Planeta Leu pojala svůj výtvar jako „přehlídku“ různých vesmírných těles a planetek. Dominantou celé vlajky je však „lví raketa“.

Marsmallows z Mléčné dráhy se nechali inspirovat oblíbenou dětskou sladkostí, bonbonkem Marsmallow a výjimečnou planetou Saturn. Jelikož barvě bonbonu dominuje bílá a růžová, planeta tohoto týmu má právě tyto barvy.



Obr. 4, 5 - Tvoření vesmírných vlajek

„Plátýnko“

Čas hry je přibližně dvacet minut, záleží na dětech. Budeme potřebovat předem vytisknuté číselné plátýnko, čísla jsou od 1-99. Místo si můžeme vybrat jakékoliv. Cílem je, aby děti zvládli orientaci po číslech a práci pod nátlakem v týmu.

Pravidla hry: Již předem rozdělené týmy se postaví do dvou zástupu vedle sebe tak, aby mohly spravedlivě soutěžit. Instruktorce nebo vedoucí oddílu se společně s plátýnkem přestěhují na stejně vzdálené místo od týmů. Je vhodné být kousek od sebe, aby děti dostávaly stejná čísla. Děti utíkají po předem vyznačené trase až k vedoucímu, který mu zadá nějaké zapeklité číslo k nalezení, když dítě na nalezené číslo ukáže, může se dále po vyznačené trase vrátit zpět k ostatním. Hra se hraje až do doby, kdy se vystřídají v týmu všichni (někdy i několikrát).



Obr. 6, 7 - Hra Plátýnko

Tip: Je vhodné, aby instruktor nebo vedoucí týmu byl vždy u protihráčova plátýnka. Celá hra je tak spravedlivější a děti navazují vztah i s ostatními dospěláky.

12:00 – 12:30 - **Oběd**

12:30 – 13:15 - **Relaxace, odpolední klid**

V této době mají děti „volnější“ zábavu, mohou hrát deskové hry, karty nebo něco podobného... Většinou ale vítězí tematické omalovánky nebo odpočinek.

13:15 – 15:15 „Kreativní činnost – savování táborových triček“

Čas této hry je poměrně delší, až dvě hodiny. Budeme potřebovat černé tričko, obyčejné kancelářské gumičky, Savo, rozprašovač na květiny, voda, jednorázové gumové rukavice, staré oblečení, které je možné si zničit. Najdeme si vhodné místo venku na odlehlejších místě, protože savo může popálit trávník a musíme si dát pozor opatrně na vítr.

Cílem této kreativní aktivity je naučit děti další výtvarnou techniku. Pracovní postup: tričko si rozprostřeme na zem nebo na pracovní stůl. V tuto chvíli přichází na řadu rozhodnutí, jaký vzor bychom si na svém tričku přáli. Na výběr je hned několik možností.

První technikou jsou jednoduché proužky. Chytíme si tričko za spodní lem a srolujeme jej až k výstřihu, vznikne nám „roura“, kterou si za pomoci gumiček na několika místech svážeme. Na místech, kde se nachází gumičky, vzniknou přes celé tričko proužky.

Další technikou jsou spirály. Tričko sevřeme uprostřed mezi palcem a ukazováčkem a motáme jej celé do spirály. Na tričko ve spirálce navlékne nejméně tři gumičky (samozřejmě jich může být víc), aby vytvořily pomyslné trojúhelníky a tričko vypadalo jako nakrájena pizza. Důležité je, aby všechny gumičky procházely středem „kulatého“ trička.

Tato technika spirály má více způsobů provedení. První jsou tzv. „Pucíčky“, kdy jednoduše, nejlépe všemi prsty chytáme látku, jako bychom nabírali třeba špetku soli. Každý „pucíček“ zafixujeme gumičkou, kterou pořádně utáhneme. Tip: čím víc látky bude koukat nad gumičkou, tím větší průměr budou kolečka mít.

Podobnou technikou je tzv. „Ohon“. Chytáme si tričko od středu a postupně na něj navlékáme gumičky (podobně jako u možnosti č.1).

Další technika je „Jednoduché zmuchlání“. Nejjednodušší možnost je tričko jen tak zmuchlat, zmačkat nebo zamotat. Na toto tričko navlékneme gumičky (stejně jako u možnosti 2). Důležité je, aby všechny gumičky procházely středem „zmuchlaného“ trička.

Až si vybereme způsob provedení, tričko si lehce před samotným savováním namočíme, aby se savo do látky lépe vstřebávalo. Teď už přichází na řadu samotné stavování. Nasadíme si ochranný oděv i rukavice a přelijeme si savo do rozprašovače na květiny. A libovolně své tričko postříkáme. Cyklus opakujeme několikrát, aby bylo zesvětlení co nejintenzivnější a nepůsobilo dílo spíš „špinavým“ dojmem. Hotové tričko necháme odpočívat na sluníčku cca hodinu a poté je velmi důkladně, nejlépe několikrát vypereme v horké vodě. Vyprané tričko necháme uschnout a následně vyžehlíme pro lepší fixaci.



Obr. 8 - Spirála



Obr. 9 - Ukázka různých variant motání



Obr. 10 - Typy motání (zdroj Pinterest)

15:15 – 15:30 - Svačina a relaxace

15:30 – 16:00 - Reflexe, „volná zábava“ a postupný odchod dětí

Závěr táborového dne je pro nás všechny vždy smutný okamžik, ale nesmírně, u nás „vesmírně“, se všichni těšíme na další dny. Cílem tohoto dne bylo přiblížit dětem téma vesmíru, navázat nová „táborová“ přátelství a naučit je novým hrám.

Naše závěrečné hodnocení probíhá většinou těsně před odchodem dětí. Povídáme si o tom, co vlastně zažili, copak se jim na uplynulém dni líbilo nejvíce nebo jestli se jim něco nelíbilo vůbec... Jak jim chutnal oběd? A jaká mají očekávání z následujícího dne.

Úterý

Tento den jsme zahájili poměrně nestandardně. Kvůli zmeškané přípravě svačiny jsme nestihli autobus na výlet, a proto jsem vymyslela běhací soutěž „Příšerácká jména“.

„Příšerácká jména“

Čas této hry je přibližně dvacet minut. Budeme potřebovat papírové lístečky s písmenky, papír, psací potřeby, případně stopky. Vybereme si nejlépe louku nebo fotbalové hřiště. Cílem je složit co možná nejzvláštnější jména příšerek a také podpora koordinace ve dvojicích. Hra je vhodná pro dvojice nebo celé týmy.

Pravidla hry: Na fotbalovém hřišti jsou rozházená písmenka, úkolem dětí je sesbírat na jedno nadechnutí lístečky, doběhnout ke svému zapisovateli a ze všech donesených složit „příšerácké“ jméno. Po uplynutí stanoveného času vítězí ten, kdo má jmen nejvíce, případně jméno nejoriginálnější.



Obr. 11 - Příšerácká jména

9:50 – 11:20 - Přeprava autobusem a vlakem, svačina

11:30 – 15:00 - Lesopark Dobruška

Co v areálu najdeme? Řadu dřevěných herních prvků od houpaček po skluzavky, lezecké sestavy a lanové překážky, naučné herní tabule, prolézací tunel, kladkovou lanovku. Pro rodiče třeba posilovací „stroje“ (většina opět ve dřevě), hračky, bosonohý chodníček. Na pořádek tady dohlíží vyřezaný medvěd a strážce lesoparku Zlobrata. Parádní je i horní část parku s cestičkou, podél které se schovávají makety zvířátek – bystré oko najde jezevce, veverku, sojku a další. Můžete si také zkusit obtiskovat do písku stopy lesních zvířátek.

Vše je propojeno chodničky, cestičkami a mosty přes říčku Lučinu. Hned u parku je také řada laviček a stolů, takže je kde si v pohodlí sníst svačinu. Areálu moc sluší umístění v listnatém háji, teď na podzim mělo místo skoro pohádkové kouzlo. Určitě doporučujeme k návštěvě!“ (Ověřeno rodiči)

Když jsem se četla tyto řádky, hned mě napadlo, že by se to mohlo líbit janovickým dětem. A moje ideální příležitost, jak se tam s nimi dostat, je přece tábor, na kterém to pojmem jako vesmírný výcvik. Takže první hra, kterou jsme zde hráli byla:

„Země, láva – vesmírná verze“

Časové rozmezí této hry se pohybuje minimálně okolo třiceti minut a více. K této hře nic nepotřebujeme. Tuto hru jsme si zahráli právě v lesoparku. Cílem je rozvoj obratnosti a přesnosti pohybu dětí. Tuto hru můžeme hrát v týmech nebo samostatně.

Pravidla hry: Představte si, že jste opustili vesmírnou loď, ale přesto se potřebujete pohybovat po planetě. Tedy, když se řekne slovo „LÁVA“, nikdo se nesmí dotýkat země. Tzn, všichni musí být na nějaké prolézačce, stromě nebo jiné dřevěné atrakci, aby si zachránili život. Naopak, když se řekne slovo „ZEMĚ“, mohou se děti pohybovat libovolně po celém areálu. Vítězí tým, kterému zůstane víc „živých“ členů.



Obr. 12, 13 - Země, láva.

Po této náročné hře si děti oddechly u větší svačinky místo oběda a chvíli jen tak relaxovaly. Těm, kteří měli síly na rozdávání, jsme samozřejmě dovolili pobyt na hřišti. Po tomto krátkém odpočinku nás čekala vědomostní štafeta:

„Vědomostní luštění“

Čas odhaduji přibližně na třicet minut. Potřebujeme: papírovou lepící pásku, psací potřeby barev týmu a papír nebo podložka. Tuto hru jsme si opět zahráli v Lesoparku. Cílem této hry je spolupráce a práce v týmech.

Pravidla hry: Vedoucí každému týmu napíše jednu větu. (V našem případě dva týmy = dvě věty, dvěma barvami). Slova se jakýmkoliv způsobem roztrhají od sebe a nalepí v předem vytyčeném prostoru. Děti štafetově hledají lístečky své barvy usilovně hledají správné řešení. Pokud si myslí, že mají hotovo, větu nalepí na podložku a odevzdají ke kontrole. První a zároveň bezchybný tým v tu chvíli vyhrává.

Tip: Pro větší motivaci jsme dětem připravily bonus v podobě smajlíků. Každý nalezený jim přinesl bonusové body.

Bohužel po této hře nás čekala dlouhá cesta zpět na janovickou základnu. S velkými obavami, že nestihneme spoj mezi vlakem a autobusem (měli jsem na přesun asi dvě minuty) jsem zvolila dávku motivace a namotivovala děti na nanuk v naší obci. Náš krásný den končil u janovického kostela s nanukem v ruce. Tím je tedy patrné, že jsme vše krásně stihli a na dětech bylo v tu chvíli vidět, že mají radost, že já mám radost. Cílem úterního dne bylo ukázat dětem nové místo, které mohou navštěvovat i mimo tábor. Ukázat dětem i tu „slabší“ stránku – a když všechno nejde zrovna podle plánu, je třeba se nad to povznést.



Obr. 14, 15 - Vědomostní luštění

Středa

Dnešní táborový den začínal klasicky v 8:00 hodin a vzhledem k tomu, že jsme v polovině týdne, čekal nás dlouho očekávaný a nejlepší výlet.

Velké holky v tento den bez jakýchkoliv problémů připravily dětem svačiny a mohlo se vyrazit na autobus. Bohužel v termínu tábora v naší obci probíhala rekonstrukce mostu, a tak jsme si museli na objednaný autobus i tak dojít na 1,2 km vzdálenou autobusovou zastávku. Když děti už z dálky viděly nádherně se červenající hasičský autobus bylo vyhráno a konečně se mohlo vyrazit směrem do Planetária v Ostravě.

„Planetárium Ostrava“



Obr. 16 - Logo
(zdroj Planetárium)

V 9:45 nám začínal první program. Vstoupili jsme do obrovské kopule neboli projekčního sálu, který má v průměru 13,2 metrů a jeho součástí je takzvané hybridní planetárium, které se skládá z digitálního planetária, a to celé nám společně umožňuje například lety vesmírem, pozorování hvězdné oblohy a v neposlední řadě také pozorování „vesmírné pohádky“ (*Planetárium Ostrava*).

Po ukončení vesmírné pohádky přišla na řadu hvězdárna. Vzhledem k velkému počtu dětí naší skupiny jsme se museli rozdělit po týmech, mělo výhodu to, neboť děti tak mohly ve hvězdárně strávit více času. Všichni jsme se posadili okolo celé hvězdárenské kopule a netrpělivě očekávali, až se díra na dalekohled otevře. Věta, že máme dnes štěstí, protože není zataženo, udělala všem velikou radost.

Chvíli jsme si ještě povídali o planetách, vesmíru a dalekohledech. Ale celou dobu se už všichni netrpělivě těšili, až se budou moct do dalekohledu na Slunce sami podívat. Pozorování dětí moc bavilo a vůbec se jim nechtělo pustit druhou skupinku, která na nás mezi tím čekala v šatně. Samozřejmě se skupiny nakonec vyměnily a nejspíš postupovaly stejně jako my.



Obr. 17 - Hvězdná obloha v kinosále



Obr. 18 - Pozorování slunce
dalekohledem

12:30 – 13:00 - **Oběd**

Přiblížila se nám hodina obědu. Děti byly v obavách, že už nemají žádné jídlo. Překvapení!!! Já, společně s paní kuchařkou, jsme pro naše děti připravily obědové překvapení a celý oběd naložily do autobusu již v Janovicích. Celý oběd (řízky, okurky, chléb) jsme dětem vyložily na lavičky v mini parku u planetária a mohlo se obědovat. Vzhledem k tomu, že jsme měli celý areál „pro sebe“ a děti měly spoustu práce s řízkem, připravily jsme si s vedoucími pro ně „běhací“ hru.

Koupila jsem tematické puzzle planetária Ostrava a jednotlivé dílky jsme rozmístily po celé budově. Úkolem bylo samozřejmě všechny dílky najít a puzzle společně postavit. Tým, který úkol splnil jako první, vyhrál spoustu cenných bodů. V průběhu i po ukončení soutěže si děti mohly projít celé planetárium ještě jednou a zjišťovat si informace do čtvrtěčního kvízu, fotit a nakupovat suvenýry.



Obr. 19 - Skupinová fotografie dětí a vedoucích

14:00 - Přesun

Po několikaletém přemlouvání mě děti opravu přemluvily. Po cestě zpět se pár z nich zmínilo, že má hlad a jestli bychom nemohli jet do McDonaldu. Výjimečně jsem opravdu souhlasila a poprosila pana řidiče, aby u něj zastavil. Souhlasil. Vzhledem k věku některých dětí, kterým zatím nakupovali „dobrotky“ vždy jen rodiče, se celý nákup i konzumace časově velmi zkomplikovaly. Když se blížila 15. hodina, začala jsem být lehce nervózní, přece jen táborový den oficiálně končí v 16 hodin a my jsme byli stále v Ostravě. Mé obavy byly čím dál větší a pocit zodpovědnosti mě nutil tento problém řešit. Obvolala jsem rodiče a těm, kterým se dovolat nedalo, jsem raději napsala SMS, s informací, že jsem ještě v Ostravě a do Janovice dorazíme určitě později. Předpokládala jsem malé např. desetiminutové zpoždění, jenže v Ostravě probíhala oprava sinice a byl čas dopravní špičky. Když jsme se lehce před pátou hodinou dostali do Janovic, řekla jsem s humorem rodičům: „Byli jsme v Mekáči, děti mají po večeři a z toho zážitku asi nebudou mít ještě dlouho hlad.“ Tento den utekl tak neskutečně rychle, že jsme s dětmi nestihli hodnocení.

Čtvrtek

Čtvrteční ráno začalo příchodem dětí okolo 8 hodiny. Vše probíhalo krásně podle plánu, děti se rozdělily do svých týmů a začaly pracovat na kvízech. Kvízy si skupiny vytvářely vzájemně. Měly k dispozici své poznámky z planetária, dvě encyklopedie – Vesmír, Planeta Země a v neposlední řadě své dosavadní vědomosti.

Ukázka kvízových otázek: Kolik stupňů celsia je na Plutu? Jak vznikají mraky? Kolik má Jupiter měsíců? Jaký byl první kontinent?

10:00 – 10:30 - **Svačina, relaxační činnost, omalovánky, povídání**

11:00 – 12:30

V tuto dobu si děti chtěly ještě dokončit své táborové vlajky, na kterých podle dětí chyběly poslední detaily. Holky rozdaly v týmech dílčí úkoly... Ti, co nepracovali na vlajce, pracovali na úhledném a čitelném zpracování kvízových otázek. Když bylo vše dokonale hotovo, přesunuly se oba týmy do dřevěného altánku na školní zahradě a začaly si navzájem dávat zapeklité kvízové otázky. Podmínkou vždy bylo, aby jedno dítě neodpovídalo dvakrát po sobě.

12:30 – 13:00 - **Oběd**

13:00 – 13:30 - **Relaxace, odpolední klid**

13:30 – 14:00

Štafetový běh – „Puzzle“

Předpokládaný čas hry je půl hodiny. Budeme potřebovat Puzzle s motivem vesmíru, nádoba na sběr jednotlivých dílků, švihadlo nebo obruč. Jako prostor si vybereme fotbalové hřiště nebo louka. V této hře rozvíjíme spolupráci a trpělivost. Hrajeme v týmech.

Pravidla hry: Na fotbalové hřiště se do vyznačeného kruhu (každý tým má svůj) vysypou jednotlivé dílky puzzle. Děti za pomoci štafetového běhu mají za úkol najít obruč, vzít si vždy jeden dílek a dopravit jej zpět do „týmového depa“. Ve chvíli, když jsou na místě dílky všechny, mohou děti začít skládat. Samozřejmě vyhrává tým, jehož skládačka je postavená první. Typ: V okamžiku, kdy se v obruči nachází malé množství dílků, je možnost poslat děti ve dvou.



Obr. 20, 21 - Štafetový běh – „Puzzle“

14:10 – 15:00

„Kreativní činnost – Magické planety“

Pro tuto hru je potřeba přibližně padesát minut. Potřebujeme polystyrenové koule různých velikostí, temperové nebo akrylové barvy, chlupaté drátky, špejle, třpytky, Herkules, štětce, voda, paleta na barvy, provázek, v případě potřeby ubrus. Místo si najdeme kdekoliv. V této hře rozvíjíme hlavně fantazii.

Pracovní postup: Děti si připraví paletu s barvami, které budou využívat, dále pak vodu a štětce. Každý si z hromádky vybere libovolnou velikost své magické planety (polystyrenové koule), kterou napíchne na špejli a celou si jí barvami pomaluje. Po drobném zaschnutí mohou využít lepidlo, kterým je vhodné nakreslit libovolné tvary, ale je také možno celou kouli jen tak posypat různými materiály. Kdo má zájem a chtěl by na své planetce mít i prstene, opatrně si koncem štětce udělá dírky, kápne malé množství lepidla a zasune chlupatý drátek. Planetky je dobré nechat uschnout na špejli přes noc.



Obr. 22, 23 - Magické planety

Tip: V případě většího množství času je možnost s dětmi planetky kaširovat.

15:00 – 15:15 - **Odpolední svačina**

15:15 – 16:00

„Štěstěna“

Předpokládaný čas hry je půl hodiny. Potřebujeme hrací kostky (pro každý tým) a kužely (větší počet). Jako místo si zvolíme hřiště. Touto hrou utužujeme spolupráci a trpělivost v rýmu.

Pravidla hry: Před každý tým se postaví „kuželová“ dráha. Šest kuželů rozmístěných za sebou ve vzdálenosti zhruba půl metru od sebe. Každý tým má svou dráhu. Výslovně zdůrazníme, že se jedná o čísla od jedné do šesti. Za první kužel se postaví celý herní tým, hráči na prvních pozicích začínají. Hodí herní kostkou. Číslo, které jim padne, přečtou nahlas a utíkají právě ke kuželu umístěnému na hozené pozici. Kužel oběhnou dokola a utíkají zpět k týmu, ovšem ale na poslední pozici „hada“. Přichází na řadu další hráči, kteří postupují stejným způsobem. Hru je možno hrát na předem stanovený čas nebo na vystřídání všech členů v týmu apod. Vzhledem k faktu, že jsme hru hráli na konci táborového dne, kdy nám v průběhu hry bohužel odcházely děti, zvolila jsem variantu na stanovený čas.

A protože si děti „odskočily“ domů odpočinou a vyzvednout spacáky, popřípadě další drobnosti vhodné k nocování. O celkovém průběhu jsme si povídali až ve večerních hodinách.

18:45 – 19:15 **Příchod dětí na večerní program a nocování ve škole.**

19:30 – 20:30

„Vesmírní hadi“

Čas této hry je přibližně třicet minut. Opět potřebujeme hrací kostky (pro každý tým) a kužely (větší počet). Jako prostor si opět vybereme hřiště nebo louku. V této hře opět rozvíjíme spolupráci a trpělivost. Hrajeme v týmech.

Pravidla hry: Na začátku hry se určí jeden hráč, který bude představovat hada. Ostatní jsou jeho potrava. Had loví svou kořist dotekem, a když někoho chytí tak, se had a chycená kořist chytanou za ruce a představují znovu hada, ale trochu delšího. Tak hra pokračuje, dokud nezbyvá poslední hráč představující kořist, který je v dalším kole had. (Web: Hranostaj.cz)

20:30 – 21:10

Ani jsme si neuvědomili, jak báječný termín nám na nocování vyšel. V tuto noc jsme mohli s dětmi pozorovat vzácný úkaz na obloze. Padající hvězdy neboli perseidy. Tak nádhernou a jasnou oblohu jsme si ani ve snu nemohli přát, byla to naprosto jedinečná podívaná, která nám shodou okolností krásně zapadla do celkového táborového tématu. Děti si na fotbalové hřiště položili deky a hodinu krásně pozorovaly oblohu. Jeden přes druhého na sebe pokřikovali věty: „Já vidím.“ „O vidíte to.“ „Hustý, to fakt padá.“ „Evelí, fakt to nejsou letadla, jo?“

Skončilo pozorování hvězd, všechny děti byly nadšené, neboť každý viděl alespoň jednu malou hvězdičku.

21:10 – 22:00

„Stežka odvahy“

Pro tuto aktivitu jsme zvolili čas čtyřicet pět minut. Děti budou potřebovat pouze baterku. Jako místo zvolíme cesty, které děti znají jen ve dne. Cílem je spolupráce ve dvojicích a budování odvahy.

Pravidla hry: Trasu pro stežku odvahy je vhodné vytýčit už v denních hodinách. Pokud to situace dovolí, je dobré stežku s menšími dětmi projít již předem. Ideální je, když trasa pro děti není už moc náročná, vzhledem k celodennímu programu a faktu, že je tma. Celou trasu je také vhodné osvětlit nebo dětem dovolit svítilny nebo baterky. Děti u nás vycházely po dvojicích, startem naší trasy bylo fotbalové hřiště, které děti musely obejít kolem dokola. Sem tam se objevilo drobné zabouchání na fotbalovou střídačku v domnění, že si tak děti stežku víc užijí.

Bohužel opak byl ale pravdou a celá stežka se předčasně musela zrušit.

Holky ve vyšší věkové hranici dostaly obrovský strach a jedna dokonce menší hysterický záchvat. Takže jsem jakožto hlavní vedoucí zasáhla a celou tuto akci zrušila. K uklidnění situace jsme si s dětmi sedli do kruhu a vše si společně vysvětlili, celá situace se postupně našťěstí uklidnila a přišel na řadu náš večerní program.

Oba týmy si pro nás, vedoucí, měly připravit klasickou a všem dobře známou svatební hru s botami.

„Zapeklitý vedoucovský kvíz“

Na tuto aktivitu potřebujeme třicet minut a budeme potřebovat pouze připravené otázky do kvízu. Hru hrajeme v tělocvičně. Tato hra je spíše pro pobavení a dozvědění se nových informací o vedoucích. Je vhodné, když skupiny hrají proti sobě.

Pravidla hry: Vedoucí si sednou zády k sobě tak, aby na sebe vzájemně neviděli. Okolo nich si, nejlépe do kruhu, sednou děti s připravenými otázkami. Dále si vedoucí sundají obě své boty a vzájemně si jednu vymění. (Tedy tak, že vedoucí č.1 dá vedoucímu č.2 svou botu.) Zástupci obou týmů začnou navzájem číst otázky. Ve stejnou chvíli musí vedoucí zvednout nad hlavu právě tu botu, která na uvedeného vedoucího sedí víc. (Buď svou nebo svého „protivníka“). Když obě vedoucí zvednou stejný typ bot, děti jim tuto informaci potvrdí potleskem.

Ukázka zapeklitých otázek: Kdo tajně chodí v noci do ledničky? Kdo by byl lepší superhrdina? Kdo nosí hezčí oblečení?



Obr. 24 - Vedoucovský kvíz

Po tomto náročném dni jsme si v tělocvičně už jen připravili karimatky, žíněčky a spacáky, převlékli se do pyžama, vyčistili si zoubky a zachumlali se do již zmíněných spacáků. Někteří si samozřejmě ještě povídali, ale celý tábor nakonec usnul velmi brzy.

Pátek

Přes obrovská okna v tělocvičně zasvítily první ranní paprsky, které probudily nejednoho táborníka. Ale vzhledem k tomu, že se pomalu ale jistě blížila osmá hodina ranní, nikomu to nevadilo. Jako drobnou rozcvičku jsme si dali bosou procházku po rosou pokrytém fotbalovém hřišti. Díky tomu, že se jedná o hřiště bez jakékoliv květin, děti se nemusely v žádném případě bát včel ani vos. Některé děti bosonohá procházka tak nadchla, že jsme je z hřiště nemohly dostat ani na snídani.

Ke snídani si děti samy připravily kuličky s mlékem, rohlík se šunkou, zkrátka si dal každý to, na co měl chuť. Po snídani a krátkém úklidu tělocvičny jsme si zahráli první hru tohoto dne.

„Čárová honička“

Hru hrajeme přibližně třicet pět minut. Je vhodné hrát tuto hru v tělocvičně, potřebuje k ní čáry, které jsou již předkreslené. Tato hra je zaměřená především na přesnost a soustředění.

Pravidla hry: Děti hrají klasickou hru na honěnou. Zásadní rozdíl je ale v tom, že se hráči pohybují pouze po barevných čarách umístěných na podlaze tělocvičny. Barevná kombinace v tomto případě není podmíněná, ale mohla by být. Dítě, které má babu, tedy nahání ostatní děti, jež se také pohybují jen po barevných čarách.

Tip: Pro větší zábavu je vhodné, aby babu mělo víc dětí najednou.

10:30 – 11:00 - Svačina, drobná relaxace, příprava vesmírné olympiády

11:00 – 12:30

„Vesmírná olympiáda“

Tato hra je časově náročnější. Jelikož je to olympiáda, budeme potřebovat různé věci, jako: čáry a stopy, skleněné kuličky (skleněnky), čtyři síťky na motýly, dva papíry formátu A2, bublifuky s barevnými inkousty uvnitř, dvě nádoby na sběr kuliček, dva skicáky a fixy, lavičku a dvě hrací kostky. Hrajeme venku na hřišti. V této hře podporujeme dětskou spolupráci, koordinaci a pečlivost.

Pravidla hry: Hráči stojící na startu si vezmou hrací kostku, hodí a číslo, které na ní padne a přečtou číslo nahlas. Kostku nechají na místě a místo ní si do ruky vezmou síťku na motýly. Přeskočí namalované čáry na zemi a utíkají hledat skleněny. V tuto chvíli každý hráč hledá právě ten počet skleněnek, který mu padl na hrací kostce. Kuličky vhodí do síťky a utíká na další stanoviště, kde na řadu přichází druhá síťka, do které hráči bez jakékoli pomoci rukou musejí všechny kuličky přemístit. (Kulička, která spadne, zůstává ležet na zemi.) Novou síťku si znovu chytí a utíkají na lavičku, na které pomalu napočítají od 1 do 10. Po splnění tohoto úkolu se hráči přesunou k velkému papíru a začnou na něj foukat barevnými bublifuky, které na něj udělají abstraktní flíčky. Utíkají dál, až do doby, kdy narazí na zemi na skicák. Zde je úkolem nakreslit jedním tahem libovolnou část „příšerky“. Kolečko, nohu nebo nějaké tykadlo. Tento obrázek nakonec vznikne celkovou spoluprací všech dětí. Toto je poslední stanoviště před cílem, do kterého hráči přinesou nasbírané kuličky, které vysypou do předem připravené nádoby. Předávají si štafetu až do doby, než se vystřídají všichni. Vítězí tým, který má ve své nádobce více kuliček. Pro větší zábavu je vhodné zapojit i všechny vedoucí, případně je motivovat, že jejich hodnota kuliček bude mít větší hodnotu.



Obr. 25, 26 - Vesmírná olympiáda

12:30 – 13:00 - Oběd, relaxace, úklid materiálů

13:00 – 14:00

„Kreativní činnost – Fimo“

Na tuto činnost potřebujeme přibližně třicet pět minut. Potřebujeme fimo hmotu, podložky, pečicí papír, troubu a plech na pečení. Tuto kreativní činnost můžeme dělat kdekoliv. Touto činností rozvíjíme dětem fantazii.

Pracovní postup: Děti si z materiálu podobného plastelíně vyrobí libovolné tvary, které odpovídají vesmírnému tématu. Propracování fimo a propojení těch pravých barev dá dětem chvíli zabrat, ale je na místě, nechat je pracovat samostatně a rozvíjet tak svou kreativní stránku. Hmota se po dokončení musí zapéct, kde postupujeme podle návodu na obale, jednotlivé hmoty se od sebe mohou lišit.



Obr. 27 - FIMO

14:00 – 14:25

V tuto chvíli přichází na řadu abstraktní papíry, na které zástupkyně týmů přepsaly své týmové pokřiky, aby je mohly při slavnostním zakončení předvést.

14:25 – 15:30 - Slavnostní zakončení táborového týdne

Připravily jsme si pro děti závěrečné hledání pokladu, který jsme umístily na nedalekou vysoce zarostlou louku. Úkolem dětí bylo poklad najít a spravedlivě si rozdělit celý obsah balíčku. Balíček obsahoval školní penál, vesmírné nálepky,

vesmírný notes, tužky, magnetky, gelové fixy, školní gummy ve tvaru zvířat, magnetky, „škrabací“ bloček, bonbony ve tvaru létajících talířů a pendreký. Samozřejmostí byly také akrylátové „vesmírné“ medaile, na které jsou děti již mnoho let zvyklé. Samozřejmostí bylo také táborové focení, aby měly děti fotky na památku.

Děti se hned po předání tábora ptaly, zda tento tábor bude i příští rok. Což mě velmi potěšilo a byla to pro m velmi pozitivní zpráva. Postupně v průběhu po půl čtvrté si pro děti začal chodit rodiče a to, pro nás znamenalo definitivní rozloučení s táborem.



Obr. 28, 29 - Máme poklad!



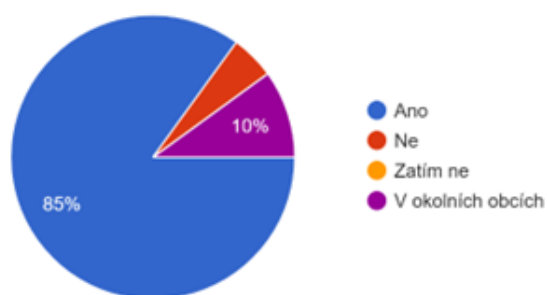
Obr. 30 - Táborové medaile

5 Průzkumné šetření

Další součástí mé bakalářské práce je také dotazníkové šetření. Cílem tohoto dotazníku byl průzkum informací ohledně tábora. Svým respondentům čili rodičům a jejich dětem jsem přes školní webový portál Bakalář poslala dotazník o několika otázkách, zaměřen všeobecně na informace ohledně tématu „Tábor“ a témata s ním spojená. Tohoto průzkumu se účastnilo dvacet zákonných zástupců a jejich dětí.

5.1 Dotazníková část pro rodiče

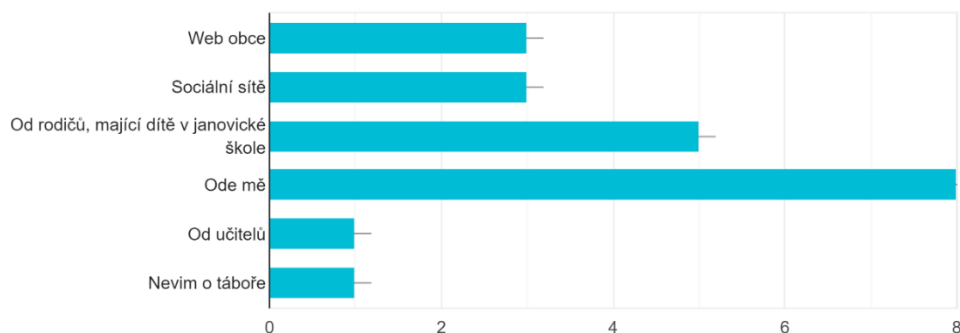
Otázka číslo 1 – bydlíte v Janovicích?



Obr. 31 – Graf 1a

Z tohoto koláčového grafu vyplývá, že většina respondentů má trvalé bydliště přímo v obci Janovice. Což vzhledem k faktu, že se jedná převážně o tábor určený janovickým dětem vychází jako pozitivní výsledek.

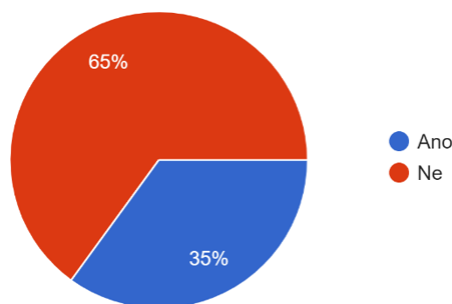
Otázka číslo 2 – jak jste se poprvé dozvěděli o táboře v Janovicích?



Obr. 32 – Graf 2a

I přesto, že se jedná o konkrétní „obecní“ tábor, kdy jsem předpokládala, že odpovědi budou z obecních zdrojů jako jsou web, sociální sítě nebo učitelů, tak z odpovědí převažuje odpověď „ODE MĚ“. Pravdou je, že mě svým způsobem výsledek moc nepřekvapil, neboť jsem o táboře mluvila opravdu pořád.

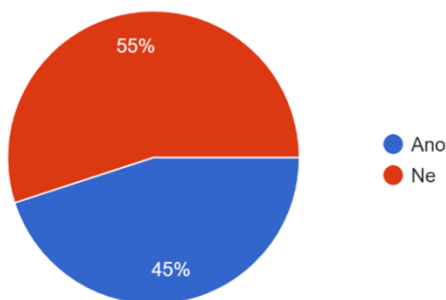
Otázka číslo 3 – bylo Vaše dítě již v minulosti na „mém“ táboře?



Obr. 33 – Graf 3a

Upřímně řečeno, u této otázky jsem si graf představovala přesně naopak. Mám totiž pocit, že se u mě za ta léta vystřídalá veškerá janovická „drobotina“.

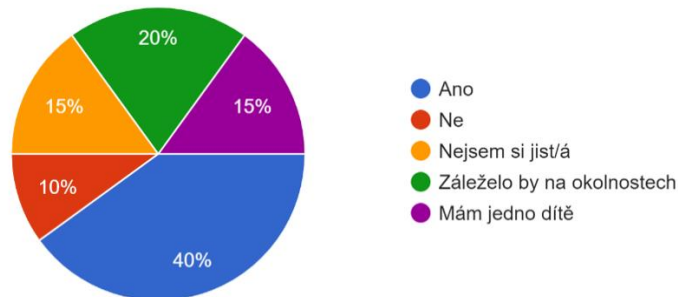
Otázka číslo 4 – je pro Vás důležité téma tábora?



Obr. 34 – Graf 4a

Dle mého názoru jsou táborová témata důležitou součástí programu. Napomáhají nám s tvorbou programu a udržují celý koncept táborového týdne. Z výsledku čtvrté otázky je pozitivní, že se rodiče nerozhodují s umístěním svých ratolestí na příměstský tábor jen na základě jeho aktuálního tématu, které se jim v danou chvíli nemusí zamlouvat.

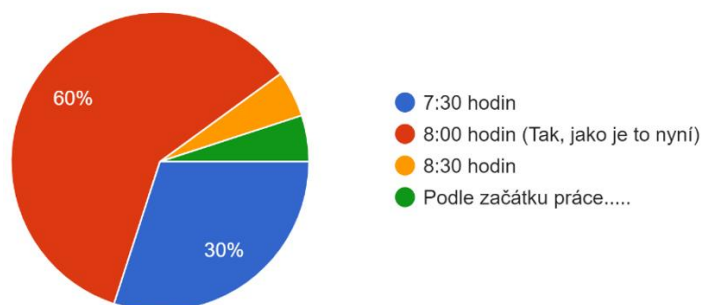
Otázka číslo 5 – přihlásili byste na tábor své dítě, pokud by pro jeho sourozence nebylo už místo?



Obr. 35 – Graf 5a

Největší část respondentů odpověděla, že ANO. Dalších 15 % procent si není jistá a dalších 20 % by záleželo na okolnostech. Nerozhodnost u zhruba 35 % respondentů přikládám k tomu, že rodiče počítají s možností jisté domluvy a dohodnutí výjimky pro druhého sourozence.

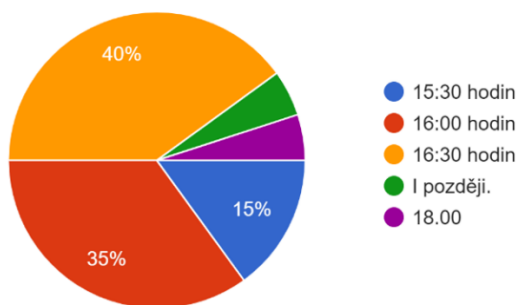
Otázka číslo 6 – v kolik hodin je optimální začátek táborového dne?



Obr. 36 – Graf 6a

Touto otázkou jsem potřebovala zjistit opravdový poždavek rodičů, neboť jsem již narazila na konkurenční společnost, která nabízí hlídání dětí již od brzkých ranních hodin. A toto zjištění bylo pro mě samotnou velmi zásadní. Měla jsem totiž pocit, že někteří rodiče by ocenili dříve začít. Zde je ale na první pohled patrné, že rodičům vyhovuje již dávno nastavený táborový harmonogram a to klasický začátek „školy“, tedy v 8:00 hodin.

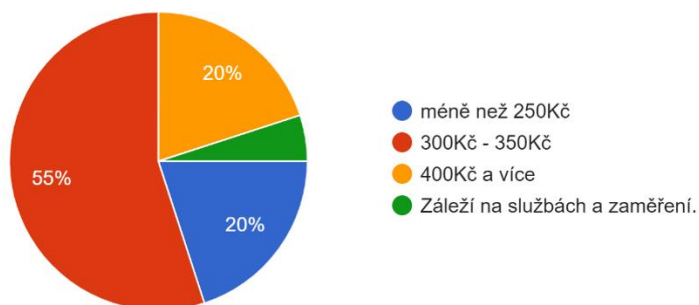
Otázka číslo 7 – v kolik hodin je optimální konec táborového dne?



Obr. 37 – Graf 7a

I tato informace je pro mě velmi důležitá. Nejčastěji se zde vyskytují odpovědi okolo 16:00 – 16:30 hodiny. To znamená, že náš příští tábor bude končit nejspíš v 16:15, abychom uspokojili většinu rodičů.

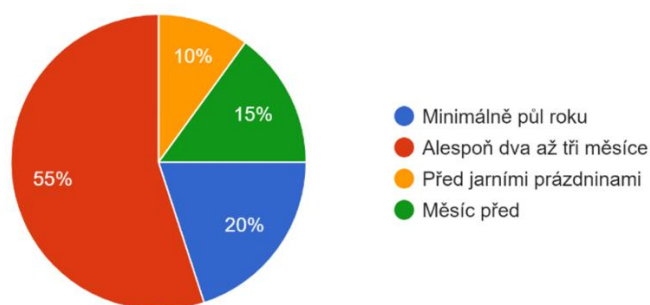
Otázka číslo 8 – kolik jste ochotni zaplatit za jeden táborový den?



Obr. 38 – Graf 8a

Janovické tábory původně začínaly na částce 1500 Kč za 5 dní. Bohužel kvůli pandemii ceny vzrostly a tábor v roce 2022 bude stát 1800 Kč (tentokrát za 6 dní – sobota do 10:00 hodin). Za sebe bych řekla, že je cena optimální a stále se pohybuje v nižší hranici táborových cen oproti konkurenci.

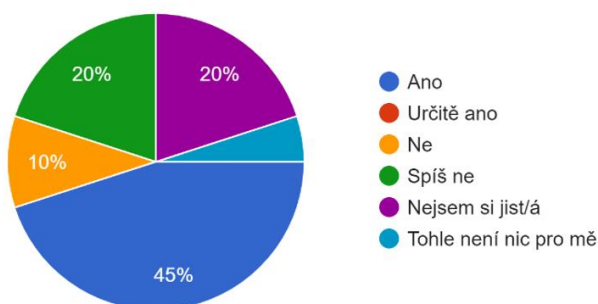
Otázka číslo 9 – s jak velkým časovým předstihem potřebujete znát termín tábora?



Obr. 39 – Graf 9a

Většinou své tábory pouštím na veřejnost v období před jarními prázdninami. Tedy v měsících únor nebo březen a tím si myslím, že splňuji požadavky rodičů.

Otázka číslo 10 – Uvítali byste možnost se zapojit na jeden den do táborového dne? (Program pro rodiče s dětmi)

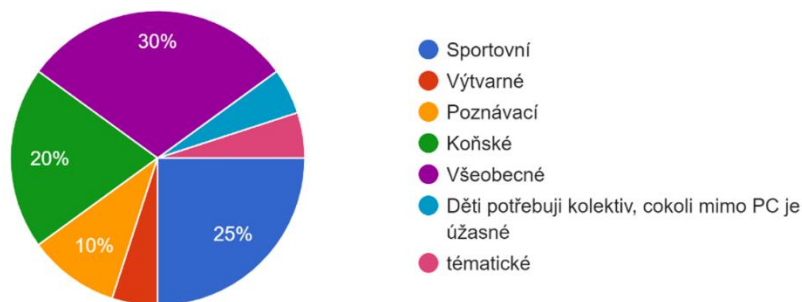


Obr. 40 – Graf 10a

Otázka číslo 11 – Jaké výlety jsou pro Vás atraktivní?

Z této otevřené otázky vyplývají běžné aktivity, které děti například s rodiči dělají. Výlety a turistika do místního okolí do 20 kilometrů, do přírody za zvířátky a do ZOO. Výlety s nějakým cílem. Také se zde objevil výlet do Planetária z minulého tábora.

Otázka číslo 12 – jaké tábory si myslíte, že jsou nejvíc trendy?



Obr. 41 – Graf 11a

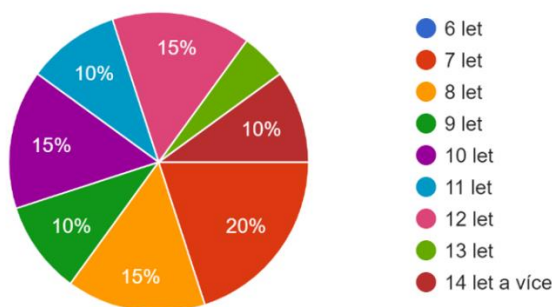
K relevantnímu zhodnocení této otázky by nejspíš bylo nutné se dotázat mnohem většího množství respondentů, poněvadž otázka nabízí příliš mnoho možností odpovědí a každý preferuje něco jiného nebo případně volí univerzální odpověď – všeobecné.

Otázka číslo 13 – Co pro Vás znamená pojem "VOLNÝ ČAS"?

Zde se objevují odpovědi jako: čas vyplněný hrou, který si můžu užít podle svých představ, být s rodinou a uspořádat společnou aktivitu jako výlet nebo sportovní činnost, čas bez každodenních povinností, relaxace, čas sám pro sebe/psychohygienu, čas odpočinku

5.2 Dotazníková část pro děti

Otázka číslo 1 – kolik je ti let?



Obr. 42 – Graf 1b

Z odpovědí je patrné krásné věkové rozložení všech dětských respondentů. Takové rozložení dětí i na táborech je dobré v tom, že starší pomáhají mladším.

Otázka číslo 2 – Jezdíš na tábory?



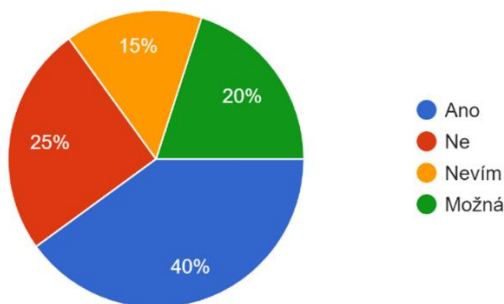
Obr. 43 – Graf 2b

Velké procento dětí doposud na táboře nebylo, což si myslím, že je velká škoda. Doufám však, že těchto dětí bude méně a o to více bude spokojených dětí, které zažijí dobrodružství tábora, byť příměstského.

Otázka číslo 3 – proč na tábory jezdíš?

strávit pěkně volný čas, zabavit se, kvůli kamarádům, být bez rodičů, kvůli spokojenosti, za novými zážitky, kvůli soutěžím.

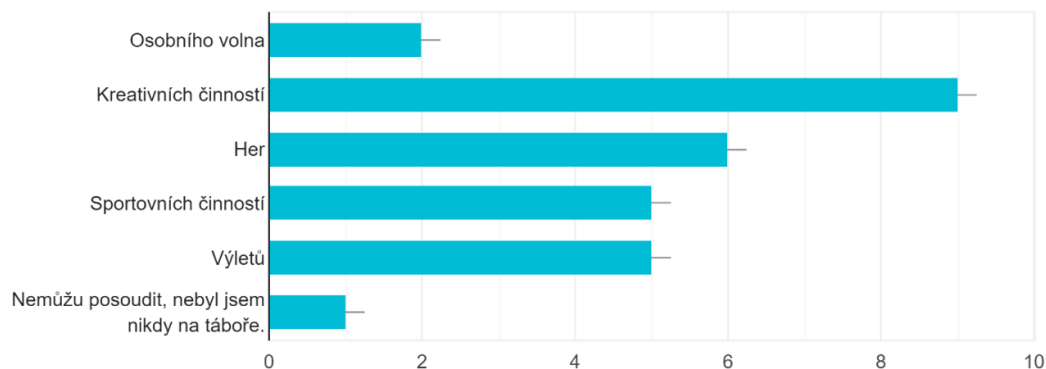
Otázka číslo 4 – přihlásil/a by ses na tábor, kde nikoho neznáš?



Obr. 44 – Graf 3b

Z tohoto grafu je patrné, že se děti nebojí sociálního kontaktu a navazování nových vztahů, neboť pouze 25 % dětí striktně odpovědělo NE. Zbylí dotazovaní odpovídali buď ano nebo neutrálními odpověďmi typu nevím a možná.

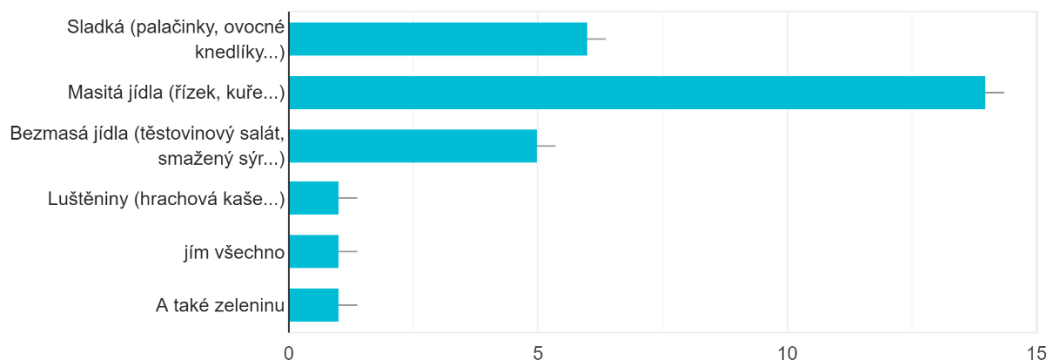
Otázka číslo 5 – čeho by sis přál/a bych na táboře víc?



Obr. 45 – Graf 4b

I přestože byl tábor zaměřen na kreativní činnost, je zde až alarmující, že si děti kreativní tábory oblíbily a chtějí tvořit ještě o něco víc. Mi osobně udělal tento graf velkou radost, a proto jim jejich přání v příštích letech ráda splním.

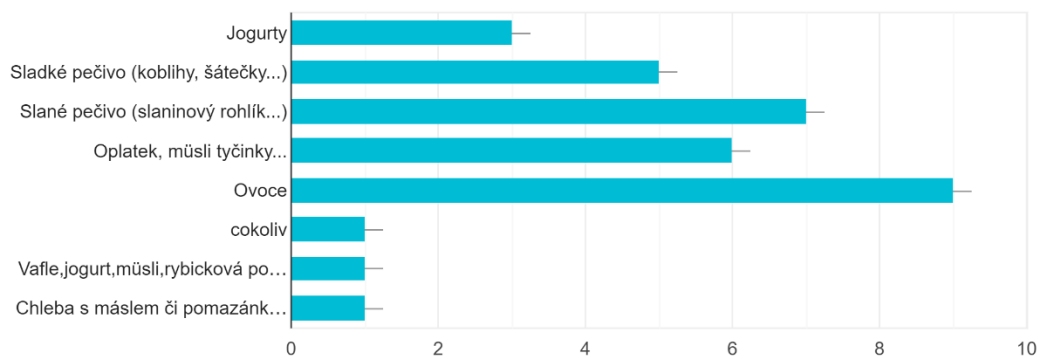
Otázka číslo 6 – Jaké obědy na táboře oceňuji nejvíc?



Obr. 46 – Graf 5b

Jak jsme se již dozvěděli výše i strava hraje na táborech velmi důležitou funkci, která se musí řídit předem stanovenými pravidly. Proto si tento graf nechám projít hlavou a třeba poprosím paní kuchařku o zařazení masitých jídel v podobě svačinek.

Otázka číslo 7 – jaké svačiny na táboře oceňují?



Obr. 47 – Graf 6b

Jsem moc ráda, že děti mají potřebu mít na táboře ovocné svačinky, dle jejich přání, obstarám na příští rok nějaké netradiční druhy na ochutnávku.

Otázka číslo 8 – Co pro Vás znamená pojem "VOLNÝ ČAS"?

Zde se odpovědi více méně shodují s odpovědí rodičů, akorát v jiné formulaci. Jako: dělám si co chci, mohu odpočívat/relaxovat, mohu sportovat, chodit do přírody a na výlety, být s blízkými lidmi a kamarády, mohu si hrát a něco tvořit. Odlišnou odpovědí, která odpadá u rodičů, je chodit do školy.

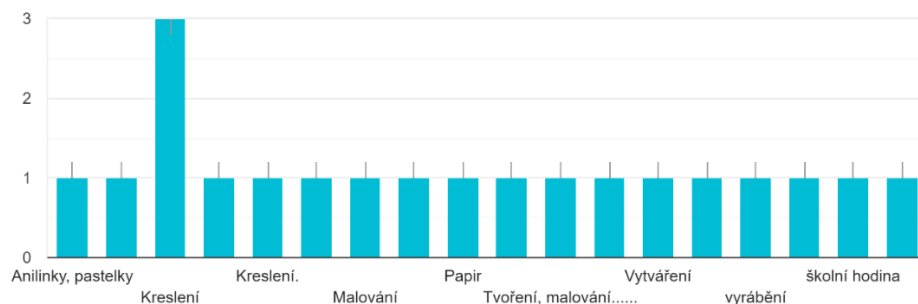
Otázka číslo 9 – Jaké výlety jsou pro Tebe atraktivní?

Atraktivními výlety pro děti jsou: chodit do přírody, ZOO, sportovní aktivity, koupaliště/aqua park, cyklistika, ale i poznávací výlety jako jsou výstavy a exkurze.

Otázka číslo 10 – Co si představíš pod pojmem kreativní činnost?

Samozřejmě se zde objevují odpovědi jako výtvarka, ruční vyrábění, kreslení a tvoření. Nicméně i takové jako jsou hry nebo vaření. Dalšími odpověďmi bylo, že by si děti chtěli vyrábět něco podle sebe a vlastní fantazie nebo vyrábění z různých materiálů.

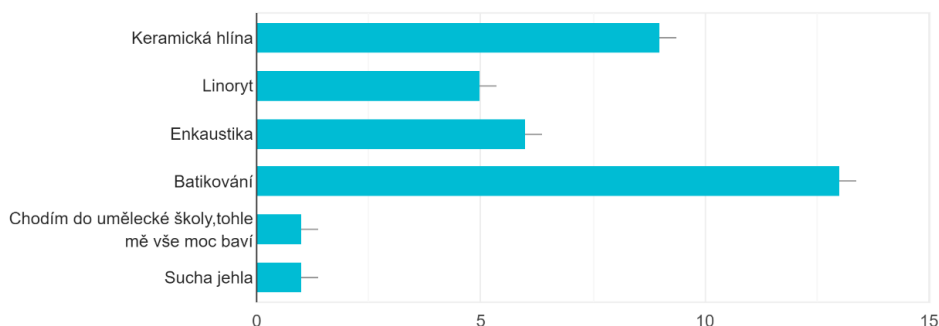
Otázka číslo 11 – co tě napadne jako první, když se řekne výtvarná výchova?



Obr. 48 – Graf 7b

Původní záměr této otázky měl v dětech vyvolat pozitivní pocit na běžné slovní spojení výtvarná výchova. Já osobně se dětem snažím ve svých volnočasových aktivitách ukázat, že „výtvarka“ není jen zmiňovaný papír, malování nebo kreslení. Snažím se jím tedy ukázat, že výtvarná výchova může být rozvoj vlastní fantazie a poznávání nových výtavných technik.

Otázka číslo 12 – ocenili byste specifičtější výtvarnou techniku nebo materiál?



Obr. 49 – Graf 8b

Zde je na první pohled patrné, že příští táborová trička budeme zdobit za pomoci techniky batikování.

Otázka číslo 13 – příští rok bych si přál/a zaměření tábora na ...

Více zde byla zastoupena kreativní činnost a netradiční výtvarné techniky. Dále se zde objevovali témata, která všeobecně na táborech známe, jako sportovní, všeobecné, tematické podle filmů, výletové a poznávací. Také se zde objevila netradiční odpověď se zaměřením na výrobu knihy.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo naplánovat, zorganizovat a zhodnotit příměstský tábor na téma Do nekonečna a ještě dál! Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž teoretická část se zaměřuje především na vysvětlení základních principů příměstského tábora, rozdělení věkových kategorií účastníků a definicí pojmů s tímto spjatých, jako např. volný čas, zážitková pedagogika či charakteristika personálního zajištění tábora. V druhé, praktické, části práce je detailně popsán postup a realizace mého tábora. Obsahuje podrobný popis činností jednotlivých dní, denního režimu, aktivit, stravování apod.

Náplň denního režimu se skládá s činností a her, které jsou inspirovány ve většině případů z vlastních zkušeností, ať už získaných prostřednictvím absolvovaných pedagogických praxí, tak i ze svého života (mého dětství). Na sestavení programu se podílela i druhá vedoucí tábora, se kterou jsme se skvěle doplňovaly.

Hlavním úkolem tohoto tábora bylo zasvětit a vzbudit zájem dětí do tematiky tajuplného vesmíru, a rozvíjet u nich základní znalosti spojené (nejen) s tímto prostorem. Pro děti byly připraveny hry v duchu vesmírného „Do nekonečna a ještě dál!“. Hry, soutěže a výtvarná činnost probíhala vždy v dopoledních a odpoledních hodinách. Ve čtvrtek dokonce i ve večerních, až nočních. Většina aktivit byla připravena tak, aby rozvíjela dětskou spolupráci i vzájemnou komunikaci, v neposlední řadě, aby naplňovala smysluplně jejich volný čas. A vzhledem k aktivitám, hrám, kvízům a exkurzím, ve kterých se děti celý týden pohybovaly bych si dovolila konstatovat, že byl tento úkol naplněn a děti jsou nyní schopné odpovědět na spoustu otázek ohledně vesmíru. Díky bezprostřední zpětné vazbě od rodičů i dětí jsem zjistila, že naprostou většinu dětí tábor a jeho program bavil, a že si jej užily. I přestože byl tento ročník o dost složitější než předchozí. Hlavně z důvodu přetrvávající epidemie Covid-19, která mohla ovlivnit celkové zrušení našeho tábora. Hodnotím tento tábor za velmi úspěšný a dovolím si tedy říct, že hlavní cíl byl splněn.

Na závěr práce je uveden i krátký dotazník pro rodiče a jejich děti týkající se základních otázek ohledně táborů. Obsahuje otázky ohledně tematického obsahu táborů, jejich časovému harmonogramu, finančních možností rodičů či všeobecné dotazy. Vyhodnocením dotazníku jsem zjistila, že typ příměstského tábora, který v obci Janovice každoročně organizuji má smysl, je vítán a dělám ho nejspíš dobře. I přesto jsem díky některým odpovědím nyní schopna aktivně reagovat a přizpůsobit např. začátek či konec táborového dne požadavkům většiny rodičů. Co se týče dětské části respondentů, tak z průzkumu vychází, že i ti byli a jsou spokojeni s tím, jakým směrem tábory směřují. A na základě i jejich připomínek budu schopna zařadit do programu např. více kreativního tvoření, které si přejí.

SEZNAM LITERATURY

BURDA, Jan a Vladimíra ŠLOSAROVÁ. *Tábory a další zotavovací akce*. Aktualiz. vyd. Praha: NIDM, 2008. ISBN 978-80-86784-59-5.

BEZCHLEBA, Bohumír. *Hlavní vedoucí dětského tábora*. Brno: Mravenec, 2012. Tábor (Mravenec). ISBN 978-80-87447-21-5

HÁJEK, Bedřich, Jaromír HARMACH a Otto HOFFMANN. *Děti, vedoucí, volný čas*. Praha: IDM MŠMT, 2004. ISBN 80-86784-06-1.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. Vyd. 2., aktualiz. [i.e. 3. vyd.]. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0030-7.

HANUŠ, Radek a Lenka CHYTILOVÁ. *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2816-2.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-303-x.

KUTÝ, Jan. *Bezpečnostní pravidla činností s dětmi a mládeží: zajištění bezpečnosti práce s kolektivy dětí a mládeže a ochrany dětí a mládeže před škodlivými vlivy: metodická příručka Českého svazu ochránců přírody*. Vyd. 4. rozš a dopl. Praha: Sdružení Mladých ochránců přírody ČSOP, 2002. Metodika Českého svazu ochránců přírody. ISBN 80-86109-90-9.

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 1998. [i.e. Vyd. 2] Psyché (Grada). ISBN 80-7169-195-x.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6.

Malý táborník: veselý průvodce přírodou pro děti. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1679-1.

NEUMAN, Jan. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě: [od 9 do 99 let]*. Vyd. 3.. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-405-2.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. [i.e. Vyd. 4]. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-416-8.

PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 4., aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0872-3.

VYHNÁLKOVÁ, Pavla. *Základy pedagogiky volného času* [online]. 1. Olomouc, 2013 [cit. 2022-06-14]. ISBN 978-80-86768-73-1.

ŠPIŘÍKOVÁ, Ivana a Jan KAČER. *Příměstský tábor*. Brno: Mravenec, 2007. Tábor (Mravenec). ISBN 978-80-86994-39-0.

Zdroj online

Citace pro: Generátor citací [online]. 2022 [cit. 2022-06-17]. Dostupné z: <https://www.citace.com/>

Anděl strážný [online]. 2006 [cit. 2022-06-16]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra70>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 2022 [cit. 2022-06-14]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mladez/casto-kladene-dotazy>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Střediska volného času [online]. [cit. 2022-06-14]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mladez/strediska-volneho-casu>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Jak poznat dobrý tábor [online]. 2013–2022 [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mladez/jak-poznat-dobry-tabor?highlightWords=148%2F2004>

Otevřeno rodiči [online]. Dobruška, 2020 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://overenorodici.cz/cz/detail-mista/p1305-lesopark-dobruška-okres-frydek-mistek>

Pinterest: Friday Crafternoon – Tie Dye! [online]. 2022 [cit. 2022-06-17]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/101964379051637172/>

Planetárium Ostrava: O nás [online]. 2022 [cit. 2022-06-17]. Dostupné z: <https://planetariumostrava.cz/cs/o-nas>

Středisko volného času Vratimov: Školský vzdělávací program [online]. Vratimov, 2014 [cit. 2022-06-17]. Dostupné z: <https://www.svcvratimov.cz/uredni-deska-dokumenty>

Wikipedie.cz: Jak obatikovat tričko [online]. 2022 [cit. 2022-06-17]. Dostupné z: <https://www.wikihow.cz/Jak-obatikovat-tri%C4%8Dko>

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 – Souhlas rodičů s umístěním fotek
- Příloha č. 2 – Letáček
- Příloha č. 3 – Přihláška
- Příloha č. 4 – Čestné prohlášení
- Příloha č. 5 – ABECEDA (hra písmenka)
- Příloha č. 6 – Hra písmenka
- Příloha č. 7 - Vědomostní kvíz tým č. 1
- Příloha č. 8 - Vědomostní kvíz tým č.2
- Příloha č. 9 – Kniha využitá při tvorbě otázek – Země
- Příloha č. 10 – Kniha využitá při tvorbě otázek – Vesmír
- Příloha č. 11 – Mapa hvězdné oblohy – Kniha Malý táborník
- Příloha č. 12 – Vedoucovský kvíz tým č.1
- Příloha č. 13 – Vedoucovský kvíz tým č.2
- Příloha č. 14 – Omalovánky dětí
- Příloha č. 15 – Omalovánky dětí
- Příloha č. 16 – Seznamovací hry
- Příloha č. 17 – Savování
- Příloha č. 18 – Týmová spolupráce na pokřiku
- Příloha č. 19 – Lesopark Dobratice
- Příloha č. 20 – Planetárium Ostrava
- Příloha č. 21 – Planetárium Ostrava – oběd
- Příloha č. 22 – Puzzle na štafetový běh
- Příloha č. 23 – Puzzle na štafetový běh
- Příloha č. 24 – Vlajka Marsmallows z Mléčné dráhy
- Příloha č. 25 – Vlajka Planeta LEU
- Příloha č. 25 – Bosá procházka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 - Osobní vzkaz	25
Obr. 2, 3 - Hra písmenka	26
Obr. 4, 5 - Tvoření vesmírných vlajek	27
Obr. 6, 7 - Hra plátýnko	28
Obr. 8 - Spirála	30
Obr. 9 - Ukázka různých variant motání	30
Obr. 10 - Typy motání (zdroj Pinterest)	30
Obr. 11 - Příšerácká jména	31
Obr. 12, 13 - Země, láva.	33
Obr. 14, 15 - Vědomostní luštění	34
Obr. 16 - Logo	34
Obr. 17 - Hvězdná obloha v kinosále	35
Obr. 18 - Pozorování slunce dalekohledem	35
Obr. 19 - Skupinová fotografie dětí a vedoucích	36
Obr. 20, 21 - Štafetový běh – „puzzle“	38
Obr. 22, 23 - Magické planety	38
Obr. 24 - Vedoucovský kvíz	41
Obr. 25, 26 - Vesmírná olympiáda	43
Obr. 27 - Fimo	44
Obr. 28, 29 - Máme poklad!	45
Obr. 30 - Táborové medaile	45
Obr. 31 – Graf 1a	46
Obr. 32 – Graf 2a	46
Obr. 33 – Graf 3a	47
Obr. 34 – Graf 4a	47
Obr. 35 – Graf 5a	48
Obr. 36 – Graf 6a	48
Obr. 37 – Graf 7a	49
Obr. 38 – Graf 8a	49
Obr. 39 – Graf 9a	50

Obr. 40 – Graf 10a	50
Obr. 41 – Graf 11a	51
Obr. 42 – Graf 1b	51
Obr. 43 – Graf 2b	52
Obr. 44 – Graf 3b	52
Obr. 45 – Graf 4b	53
Obr. 46 – Graf 5b	53
Obr. 47 – Graf 6b	54
Obr. 48 – Graf 7b	55
Obr. 49 – Graf 8b	55

Příloha č. 1 – Souhlas rodičů s umístěním fotek

Souhlasím/nesouhlasím s umístěním fotografií mého dítěte (mých dětí) _____ v bakalářské práci E. Sigmundové.

Podpis zákonného zástupce _____

Předem děkuji za odpověď.

**nehodící se škrkněte /*

JANOVICKÝ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

DO NEKONEČNA A JEŠTĚ DÁL!

COPAK NÁS LETOS ČEKÁ?

SPOUSTA DOBRODRUŽSTVÍ, ZÁBAVY, SOUTĚŽÍ,
KREATIVNÍHO TVOŘENÍ A VÝLETŮ

CENA 1650,-

CENA ZAHRNUJE:
STRAVOVÁNÍ, PITNÝ REŽIM, DOPRAVU,
VSTUPNÉ, VÝTVARNÝ MATERIÁL, ODMĚNY,
PEDAGOGICKÝ DOZOR, DESINFEKČNÍ
PROSTŘEDKY A POJIŠTĚNÍ.

MÍSTO KONÁNÍ: ZŠ A MŠ JANOVICE
TERMÍN: 9. - 13. 8. 2021
ČAS: 8:00 - 16:00

VHODNÉ PRO DĚTI OD 1. - 7. TŘÍDY

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY:

EVELÍNA SIGMUNDOVÁ
MAZALOVA.EVA@SEZNAM.CZ
731 366 911



Příloha č. 3 – Přihláška



Závazná přihláška na příměstský tábor DO NEKONEČNA A JEŠTĚ DÁL!

Termín: 9. – 13. 8. 2021

Místo konání: ZŠ a MŠ Janovice příspěvková organizace, Janovice 410
739 11 Frydlant nad Ostravicí

Jméno dítěte: _____ **Datum narození:** _____

Bydliště: _____ **Zdr. pojišťovna:** _____

Zdravotní potíže (alergie – jídlo, léky, astma apod.) _____

Dlouhodobě užívá tyto léky (název): _____

dávkování: _____

1. zákonný zástupce	2. zákonný zástupce
Jméno:	Jméno:
Tel. číslo.:	Tel. číslo.:
e-mail:	e-mail:

Podpisem této přihlášky potvrzují, že

- jsem se seznámil(a) a souhlasím s Organizačním řádem tábora
- uděluji souhlas spolku PRVOČAS, z.s., se sídlem Janovice 659, IČ:228527719 (dále jen „Správce“), aby ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2016/679 (dále jen „GDPR“) zpracovávala osobní údaje v rozsahu uvedeném shora v souladu se směrnicí Správce, se kterou jsem se seznámil a která je dostupná v plném znění na www.prvocas.webnode.cz,
- souhlasím s pořizováním fotografií, popř. videozáznamů svého dítěte a jejich použití za účelem prezentace činnosti spolku.

Dítě bude ze čtvrtku na pátek zůstat ve škole. (Nehodíci se škrtněte)

Tedy SPÍ / NESPÍ na táboře.

Dítě bude po skončení táborového dne odcházet (nehodíci se škrtněte):

_____ | v doprovodu.

V(e): _____ Datum: _____

Podpis zákonného zástupce: _____

Příloha č. 4 – Čestné prohlášení

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ K PŘÍMĚSTSKÉMU TÁBORU

Název tábora:
Termín:
Místo konání: ZŠ a MŠ Janovice příspěvková organizace, Janovice 410
739 11 Frýdlant nad Ostravicí

Prohlašuji, že:

Jméno dítěte: _____ Datum narození: _____
Bydliště: _____ Zdr. pojišťovna: _____

Prohlašuji že:

Dítě je zdravotně způsobilé k účasti na letním táboře

Dítě nejeví známky akutního onemocnění (např. horečky nebo průjmu), vzhledem k epidemiologické situaci se rozšiřuje výčet o příznaky infekce COVID-19, tj. zvýšená teplota, horečka, kašel, dušnost, bolest v krku, bolest svalů, ztráta chuti a čichu apod.

Ve 14 dnech před táborem neobývalo dítě v zahraničí, v případě, že ano, tak uveďte místo

Není mi též známo, že by dítě přišlo v posledních 14 kalendářních dnech před nástupem na příměstský tábor do styku s fyzickou osobou nemocnou infekčním onemocněním nebo podezřelou z nákazy ani mu není nařízeno karanténní opatření.

Zdravotní potíže (alergie – jídlo, léky, astma apod.) _____

Dlouhodobě užívá tyto léky (název): _____

dávkování: _____
které předávám hlavnímu vedoucímu tábora.

Zaškrtněte prosím variantu, kterou u vašeho dítěte prokazujete splnění podmínek pro účast na PT v souladu s platným nařízením MZ ČR. Pokud uplatňujete výsledek PCR nebo antigenního testu provedeného v odběrovém místě, uveďte místo, datum a čas testování:

A, 14 dnů po druhé dávce očkování (certifikát stažený z portálu ocko.uzis.cz),

B, PCR test starý max. 7 dní (doporučuje se 72 hodin),

místo datum, a čas testování _____

C, potvrzení o prodělání nemoci, platí max. 180 dnů

D, antigenní test provedený na odběrovém místě, test starý max. 3 dny,

místo, datum a čas testování _____

E, Samotest provedeny na místě, před zdravotníkem (hlavním vedoucím),

název testu _____

Jsem si vědom(a) právních následků, které by mne postihly, kdyby toto prohlášení nebylo pravdivé.

Prohlášení musí být vyplněno a datováno v den nástupu na příměstský tábor, a odevzdáno spolu průkazem zdravotní pojišťovny.

Kontaktní osoba a telefonické spojení pro akutní případy v průběhu táborového dne:.....

V Janovicích dne.....

.....
Jméno a podpis zákonného zástupce

Příloha č. 5 – ABECEDA (hra písmenka)

A	A	A	A
Á	Á	Á	Á
B	B	B	B
C	C	C	C
Č	Č	Č	Č
D	D	D	D
E	E	E	E
É	É	É	É
Ě	Ě	Ě	Ě
F	F	F	F
G	G	G	G
H	H	H	H
I	I	I	I
Í	Í	Í	Í
J	J	J	J
K	K	K	K
L	L	L	L
M	M	M	M
N	N	N	N
N	N	N	N
O	O	O	O
P	P	P	P
Q	Q	Q	Q
R	R	R	R
Ř	Ř	Ř	Ř
S	S	S	S
Š	Š	Š	Š
T	T	T	T
U	U	U	U
V	V	V	V
W	W	W	W
X	X	X	X
Y	Y	Y	Y
Ý	Ý	Ý	Ý
Z	Z	Z	Z
Ž	Ž	Ž	Ž

Příloha č. 6 – Hra písmenka

~~chlst~~
~~clk~~
~~Jupiter~~
~~Merkuj~~
~~Lafolt~~
~~Sunce~~
~~Lorax~~
~~Cak~~
~~Solix~~
~~Briv~~
~~Nungy~~
~~Lunch~~
~~Kebug~~
~~Chyj~~
~~Fod~~
~~Chejm~~
~~Sobech~~
~~Pedr~~
~~Brazun~~
~~Zryt~~
~~Jusk~~
~~Ronaldo~~

~~flbe~~
~~Nys~~
~~Vlb~~
~~Hacg~~
~~Nymb~~
~~Het~~
~~Lonardo~~

Lafolt Elkov
 My jsou sbratř Elkov
 s te ~~ve~~ ^{plavaty} ~~Larobit~~
~~Vyhrajem boj, prát is~~
~~S raketou na od Lafoltu~~
~~S raketou na Lafoltu~~
~~potatne ras~~
~~Ty a Javosa!!!~~
~~a prát is~~

Vyhrajeme vsackej boj
 a cenu si ^{boje} ~~ve~~ ^{stoum}
 Jsme furt ^{dom} ~~pis~~ ^{to si} ~~pis~~
 Pírd náma si mala mys.
 S raketou od Lafoltu
 Oběvot ^{sem} ~~sem~~ ^{plavaty} ~~plavaty~~
 liolskou

1. Jak přibližně je daleko zemské jádro od povrchu
2. Jaký byl první Kontinent?
3. Jak vznikají mraky?
4. Co jsou to ledovce?
5. Kdy vznikají tornáda.
6. Pořadí planet z naší soustavy?
7. Co je slunce?
8. Jak vzniká duha
9. Za jak dlouho se otočí země kolem slunce

1. Z 400 2900 ✓
2. PANGEA ✓
3. Odparuje se voda a tá se přefrází v mraky ✓
4. Když se stáhne teplý vzduch je studeným a vítr se tvoří ✓
5. Při lednutí útvary z ledu ✓
6. Merkur, Venuše, země, Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun ✓
7. Hvězda ✓
8. Když se lámou sluneční paprsky X ✓
9. Z 365 dní ✓

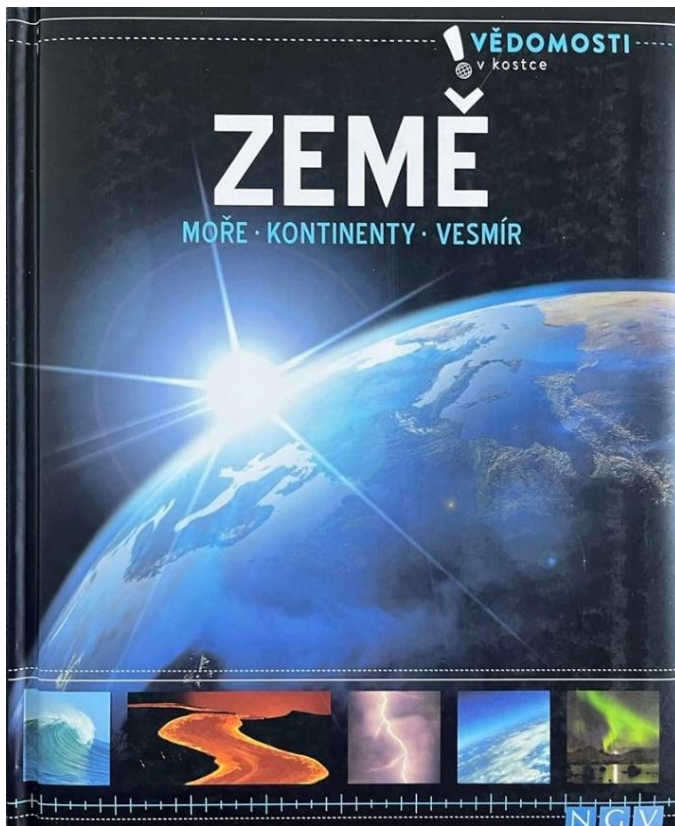
Příloha č. 8 - Vědomostní kvíz tým č.2

045

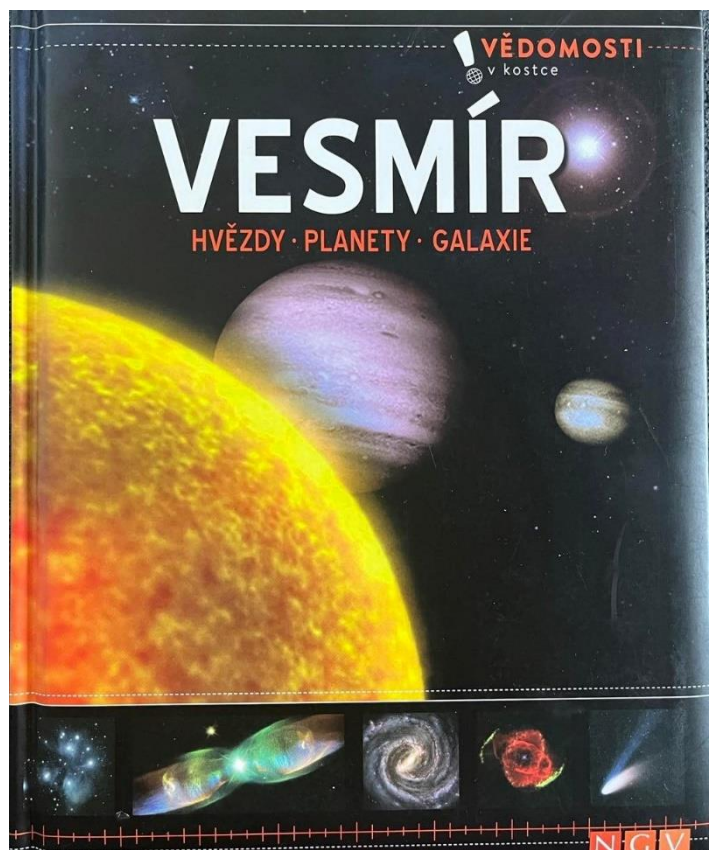
1. Jak daleko je slunce o středu Galaxie? $26\ 000\ \text{sv. l.}$
2. Kolik stupňů celasia má slunce? ~~5000~~ $5500\ ^\circ\text{C}$
3. Kolik má průměr na kolik km měsíc? 3476
4. Jaká je vzdálenost Měsíce od Slunce? $460\ 400\ \text{km}$
5. Kolik stupňů Celia je na Pluto? $-220\ ^\circ\text{C}$
6. Kolik hvězd se nachází v souhvězdí Velkého vozu? 7
7. Za jak dlouho se Jupiter otočí kolem své osy? *méně než 10h*
8. Kolik má Jupiter měsíců? 12
9. Z čeho se skládá meteorit? *horniny a železo*
10. Kolik kilometrů za hodinu se točí tornádo? $120 - 500\ \text{km/h}$
11. čím se měří zemětřesení? *seismograf*
12. Z čeho vybuchne sopka? $0,5$
13. Jak vznikla sluneční soustava? ✓
14. Za jak dlouho se otočí zeměkoule? $24\ \text{h}$
15. Co se nachází uprostřed země? ✓

The page contains several hand-drawn sketches on a blue background. At the top right, there is a drawing of Jupiter with its characteristic bands and rings. Below it is a drawing of a meteorite with a pointed top and a flat base. To the right of the meteorite is a drawing of a volcano with a conical shape and a jagged top. Below the volcano is a drawing of a tornado with a funnel shape and a cloud-like top. At the bottom center is a drawing of the Earth with continents and oceans. To the right of the Earth is a drawing of the Sun with rays. There are also several small heart symbols scattered on the page.

Příloha č. 9 – Kniha využitá při tvorbě otázek – Země
(ISBN 978-3-625-12049-0)



Příloha č. 10 – Kniha využitá při tvorbě otázek – Vesmír
(ISBN 978-3-625-12050-6)



Příloha č. 11 – Mapa hvězdné oblohy – Kniha Malý táborník
(ISBN 978-80-251-1679-1)



Příloha č. 12 – Vedoucovský kvíz tým č.1

- 1, KDO NOSÍ HEZČÍ OBLEČENÍ?
 - 2, KDO SNÍ VÍCE HRANOLEK ZA ROK?
 - 3, KDO NASPÍ VÍCE HODIN DENNĚ?
 - 4, KDO JE NEJLEPŠÍ VEDOUČÍ?
 - 5, KDO JE LEPŠÍ BĚŽEC?
 - 6, KDO RAŇO NESNÍDÁ?
 - 7, KDO SI ČASTĚJI BARVÍ VLASY?
 - 8, KDO SE BOJÍ TMY?
 - 9, KDO ZNÁ VÍCE MIMOZEMŠŤANŮ?
 - 10, KDO JE SOUTĚŽIVĚJŠÍ?
 - 11, KDO VÍC DOMA UKLÍZÍ?
 - 12, KDO VÍC UTRÁCÍ PENÍZE ZA ŠPERKY?
 - 13, KDO UMÍ LÍP KRESLIT?
 - 14, KDO MÁ RÁD VÍC DĚTI?
 - 15, KDO SE ČASTĚJI LÍCÍ?
 - 16, KDO TAJNĚ CHUDÍ V NOCI DO LEDNÍČKY?
 - 17, KDO SE VÍC SHĚJE?
 - 18, KDO BY SPÍŠ ZABLLOUDIL VBLUDIŠTÍ?
 - 19, KDO VÍC SLEDUJE DOJEMNÉ FILMY?
 - 20, KDO BY BYL LEPŠÍ SUPERHRDINA?
- +BONUS → KDO JE VĚTŠÍ PRINCEZNA?

Příloha č. 13 – Vedoucovský kvíz tým č.2

- kdo je větší bordelář?
- kdo měl dříve přítele?
- kdo je víc hyperaktivní?
- kdo měl více průšvihů ve škole?
- kdo je víc Na sport?
- kdo je větší Andílek?
- kdo je větší oita?
- kdo je hloupější?
- kdo je větší strašpítel?
- kdo si dá více skleniček?
- kdo je větší mariak na seriály/filmy?
- kdo by spíš sněd pavouka?
- kdo víc utračí?
- kdo by spíš napsal knihu?
- kdo je větší fylozof?
- kdo si dělá více selfíček?
- kdo je větší introvert?
- kdo by spíš letěl na měsíc?
- kdo by spíš spáchal nežití?
- kdo by spíš skákal bangji jump?
- kdo je větší herečka?
- kdo by byl herec?
- kdo se štíká ~~glazem~~ ^{hmyzem}?
- kdo by spíš přespal v lese?
- kdo měl více barev nahlavě?
- kdo by spíš se přestěhoval do jiné země?

Příloha č. 14, 15 – Omalovánky dětí



Příloha č. 16 – Seznamovací hry



Příloha č. 17 – Savování



Příloha č. 18 – Týmová spolupráce na pokřiku



Příloha č. 19 – Lesopark Dobratice



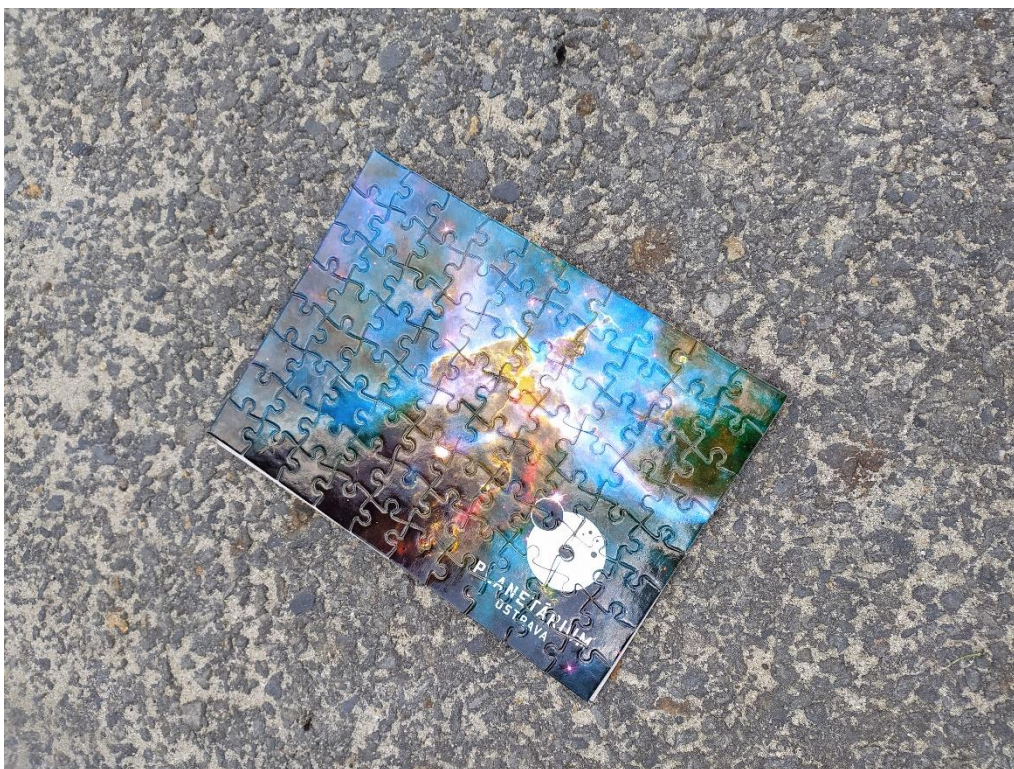
Příloha č. 20 – Planetárium Ostrava



Příloha č. 21 – Planetárium Ostrava – oběd



Příloha č. 22 – Puzzle na štafetový běh



Příloha č. 23 – Puzzle na štafetový běh



Příloha č. 24 – Vlajka Marshmallows z Mléčné dráhy



Příloha č. 25 – Vlajka Planeta LEU



Příloha č. 25 – Bosá procházka



Anotace

Jméno a příjmení:	Eva Sigmundová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PaedDr. Alena Jůvová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2022

Název práce:	Příprava a organizace příměstského tábora se zaměřením na výtvarnou činnost.
Název v angličtině:	Preparation and organization of a suburban camp with a focus on art activities.
Anotace práce:	<p>Má bakalářská práce se zabývá přípravou a realizací dětského příměstského tábora. Tento tábor je určen pro věkovou kategorii od 6 do 13 let. To znamená děti v mladším školním věku, starším školním věku a pár dětí v období pubescence.</p> <p>Teoretická část je zaměřena na téma vývojové psychologie, konkrétně psychický vývoj člověka v různých životních etapách. Dále se v této části věnuji pojmům například volný čas, hra, hlavní vedoucí, příměstský tábor apod.</p> <p>V praktické části je popsán konkrétní program pětidenního tábora s názvem Do nekonečna a ještě dál! Táborovou základnou se stala budova základní a mateřské školy v Janovicích.</p>
Klíčová slova:	Příměstský tábor, děti, vesmír, volný čas, hra, zábava, Janovice

<p>Anotace v angličtině:</p>	<p>My bachelor thesis deals with the preparation and realization of a children's suburban camp. This camp is designed for the age category from 6 to 13 years. It means children of younger school age, older school age and a few children in pubescence. The theoretical part is focused on the topic of developmental psychology, specifically psychological development of a person in different stages of life. Further in this section I deal with concepts such as spare time, a game, a main chief, a suburban camp etc. In the practical part is described a specific five-day camp program called To infinity and beyond! The building of the primary and nursery school in Janovice became the camp base.</p>
<p>Klíčová slova v angličtině:</p>	<p>Suburban camp, children, space, spare time, game, fun, Janovice</p>
<p>Přílohy vázané v práci:</p>	<p>Příloha č. 1 – Souhlas rodičů s umístěním fotek Příloha č. 2 – Letáček Příloha č. 3 – Přihláška Příloha č. 4 – Čestné prohlášení Příloha č. 5 – ABECEDA (hra písmenka) Příloha č. 6 – Hra písmenka Příloha č. 7 - Vědomostní kvíz tým č. 1 Příloha č. 8 - Vědomostní kvíz tým č.2 Příloha č. 9 – Kniha využitá při tvorbě otázek – Země Příloha č. 10 – Kniha využitá při tvorbě otázek – Vesmír Příloha č. 11 – Mapa hvězdné oblohy – Kniha Malý táborník Příloha č. 12 – Vedoucovský kvíz tým č.1</p>

	<p>Příloha č. 13 – Vedoucovský kvíz tým č.2</p> <p>Příloha č. 14 – Omalovánky dětí</p> <p>Příloha č. 15 – Omalovánky dětí</p> <p>Příloha č. 16 – Seznamovací hry</p> <p>Příloha č. 17 – Savování</p> <p>Příloha č. 18 – Týmová spolupráce na pokřiku</p> <p>Příloha č. 19 – Lesopark Dobratice</p> <p>Příloha č. 20 – Planetárium Ostrava</p> <p>Příloha č. 21 – Planetárium Ostrava – oběd</p> <p>Příloha č. 22 – Puzzle na štafetový běh</p> <p>Příloha č. 23 – Puzzle na štafetový běh</p> <p>Příloha č. 24 – Vlajka Marsmallows z Mléčné dráhy</p> <p>Příloha č. 25 – Vlajka Planeta LEU</p> <p>Příloha č. 25 – Bosá procházka</p>
Rozsah práce:	85 stran
Jazyk práce:	Český jazyk